



VERRE NAASTEN

— geloof delen wereldwijd —



JAARVERSLAG 2020





INHOUD

VOORWOORD	5
1. OVER VERRE NAASTEN	6
1.1 VISIE, MISSIE, DOELSTELLINGEN	6
1.2 BESTUUR	7
1.3 REGIONALE SAMENWERKINGSVERBANDEN	8
1.4 GASTLEDEN	8
2. STRATEGIE EN BELEID	9
2.1 SWOT (STERKTE-ZWAKTE ANALYSE-) VERRE NAASTEN	10
2.2 STRATEGISCHE AANDACHTSGEBIEDEN	11
2.3 STRATEGISCH PARTNERSCHAP: STICHTING PHARUS	12
2.4 VOORUITBLIK 2021	12
3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN	16
3.1 BELANGHEBBENDEN	16
3.2 COMMUNICATIEMIDDELEN	17
3.3 KLACHTEN	21
4. PROGRAMMA'S WERELDWIJD	23
4.1 KERKELIJK OPBOUWWERK	24
4.2 EVANGELISATIE	26
4.3 DIACONALE PROJECTEN	28
4.4 EDUCATIE	30
4.5 NOODHULP	32
5. RESULTATEN	35
5.1 PARTNERS BUITEN- EN BINNENLAND	35
5.2 ACHTERBAN	36
5.3 LUME	37
5.4 ONDERSTEUNING	37
6. ORGANISATIE	38
6.1 PERSONEELSBELEID	38
6.2 KEURMERKEN	39
6.3 RISICOMANAGEMENT	39
VERANTWOORDINGSVERKLARING BESTUUR	41
7. JAARREKENING 2020	43
7.1 INLEIDING	43
7.2 BALANS	43
7.3 RESULTAAT (STAAT VAN BATEN EN LASTEN)	44
7.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAAT	45
7.5 TOELICHTING OP DE BALANS	47
7.6 TOELICHTING BATEN EN LASTEN 2020	51
7.7 KERNCIJFERS	54
7.8 SPECIFICATIE EN VERDELING LASTEN	55
7.9 PERSONEELSKOSTEN	56
7.10 BEZOLDIGING DIRECTIE EN BESTUUR	56
7.11 BEGROTING 2021	57
7.12 VASTSTELLEN BESTUUR	58
8. OVERIGE GEGEVENS	59
8.1 ACCOUNTANTSVERKLARING	59

VOORWOORD

"Wat we vergeten,
is dat we allemaal
kleine krabbelaars
en struikelende
stuntelaars zijn"

"Wat we vergeten zijn, is dat we allemaal kleine krabbelaars, struikelende stuntelaars zijn. Als we ons dat allemaal zouden realiseren... zouden we wel wat genadiger worden voor elkaar."

Deze rake woorden uit een column van Gert-Jan Segers (Nederlands Dagblad, 18 januari 2021) troffen me. Het afgelopen jaar liet bij uitstek zien dat we deel uitmaken van een niet-maakbare samenleving. Uiteindelijk zijn we in het grote geheel allemaal krabbelaars en struikelelaars. Corona sloeg keihard toe. Overal. Voor Verre Naasten betekende dat een dikke streep door heel veel plannen. Plotseling geen werkreizen meer, geen Internationale Conferentie in Zwolle met partners wereldwijd, geen mission XXL-dienst met de kerken in en om Assen. Missie VONK moesten we schrappen, maar ook het magazine Naast konden we niet distribueren via de kerken.

In Nederland werden we getroffen door de wereldwijde pandemie. Er ontstond spanning op de zorg, er was oversterfte. Veel van onze partners wereldwijd werden nog harder geraakt. Toegang tot beademingsapparatuur is in veel van deze landen slechts voor een select groepje en wat betreft de vaccins staan zij achteraan in de rij. De lockdown bracht werkloosheid en (nog meer) armoede. Dagloners werden niet meer ingehuurd. Geen kerkdienst betekent geen collecte en dus geen inkomen voor de predikant. Geen school betekent geen schoolgeld en dus geen salaris voor leraren. De nood was (en is) hoog. We zijn blij dat we met elkaar zo goed en zo kwaad als het ging noodhulp konden bieden. Er werd ruimhartig gegeven door u, waarvoor veel dank. We willen in het bijzonder ook Stichting Pharus bedanken die een aantal grote bijdrages toekende.

We gingen in gesprek met onze partners om na te gaan of het nodig was om de toegezegde fondsen anders te gebruiken. In het najaar van 2020 bouwden we noodhulp vanwege corona af. Natuurlijk niet omdat er geen nood meer is. Maar het plotselinge – een wereld met corona – is de nieuwe werkelijkheid geworden. Wij en onze partners moeten ons verhouden tot die nieuwe werkelijkheid. We staan biddend en ondersteunend naast onze partners om na te gaan wat de mogelijkheden zijn. En we blijven graag investeringen steunen die noodzakelijk zijn vanwege de coronacrisis, bijvoorbeeld aanpassingen op het gebied van ICT.

Krabbelaars en struikelende stuntelaars... ja én nee. We belijden en ervoeren Gods nabijheid. Juist in 2020! Ook de krabbelaar en de stuntelaar mag zich geliefd weten door de Vader. Binnen ons mission-werk zagen en proefden we de kerk van alle plaatsen, alle talen en culturen. Wat een rijkdom! Wat een zegen! We konden niet samen, fysiek aan tafel, het brood breken en de wijn drinken. Wel waren we online verbonden. Digitaal konden we samen bidden en loven. En verhalen over die krabbelaars en struikelende stuntelaars. Hier en daar. Maar ook over Jezus Christus die naast ons loopt en steeds weer Zijn hand uitsteekt als wij struikelen, als we in de put zitten, als we het allemaal even niet zien zitten.

Dank voor alle inzet en betrokkenheid in 2020! Dank aan de partners dat ze ons opdragen in gebed. Dank dat we broers en zussen kennen met wie we mogen meeleven, die we mogen ondersteunen. Van wie we leren hoe we met Jezus mogen wandelen, ook als we krabbelen of struikelen.



Klaas Harink
Directeur Verre Naasten



1. OVER VERRE NAASTEN

1.1 Visie, missie, doelstellingen

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie van en voor kerken. Zo weten wij ons verbonden met en ondersteunen wij o.a. de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv) en de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) bij hun mission-werk. Dat doen wij vanuit de missie: 'geloof delen wereldwijd'.

Visie

God maakt zich in de Bijbel bekend als een God die in liefde omziet naar de wereld. Hij zendt zelfs Zijn Zoon Jezus om de wereld te verlossen. Mission mag gaan in het spoor van Jezus, die in liefde omziet naar mensen en hen wil bevrijden, *nú* en straks. Gedreven door Jezus' opdracht en ons verlangen het geloof te delen, mogen wij, als Zijn volgelingen, in woord en daad Gods liefde bekendmaken en meebouwen aan Gods Koninkrijk op aarde, zodat mensen in de wereld God erkennen en Hem willen volgen.

Missie

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie die kerken in Nederland ondersteunt bij de uitvoering van hun mission-werk in buiten- én binnenland. Dat doen wij door het faciliteren en stimuleren van relaties tussen kerken in Nederland en verwante kerken in het buitenland. Met als doel: samen kerk-zijn vieren én beleven, maar ook: elkaar inspireren, bemoedigen, aansporen en ondersteunen in het bekend maken van Gods wereldwijde reddsplan.

*Mission mag gaan in het spoor van Jezus, die in liefde omziet naar mensen en hen wil bevrijden, *nú* en straks.*

Onze doelstellingen

1. Bijdragen aan geloof delen wereldwijd: we ondersteunen kerken in Nederland (meestal georganiseerd in een Regionaal Samenwerkingsverband, ook wel RSV genoemd) bij de uitvoering van hun mission-werk wereldwijd, waaronder Nederland.
2. Uitvoeren van het beleid zoals dat door het Landelijk Samenwerkingsverband Mission (LSV) is en wordt vastgesteld.

Middelen

1. Ondersteunen van onze partners in het buitenland;
2. Geven van voorlichting in Nederland over mission (stimuleren bewustwording over mission);
3. Werven van inkomsten (fondsenwerving);
4. Ondersteunen van kerken in Nederland bij de uitvoering van hun missionaire opdracht.

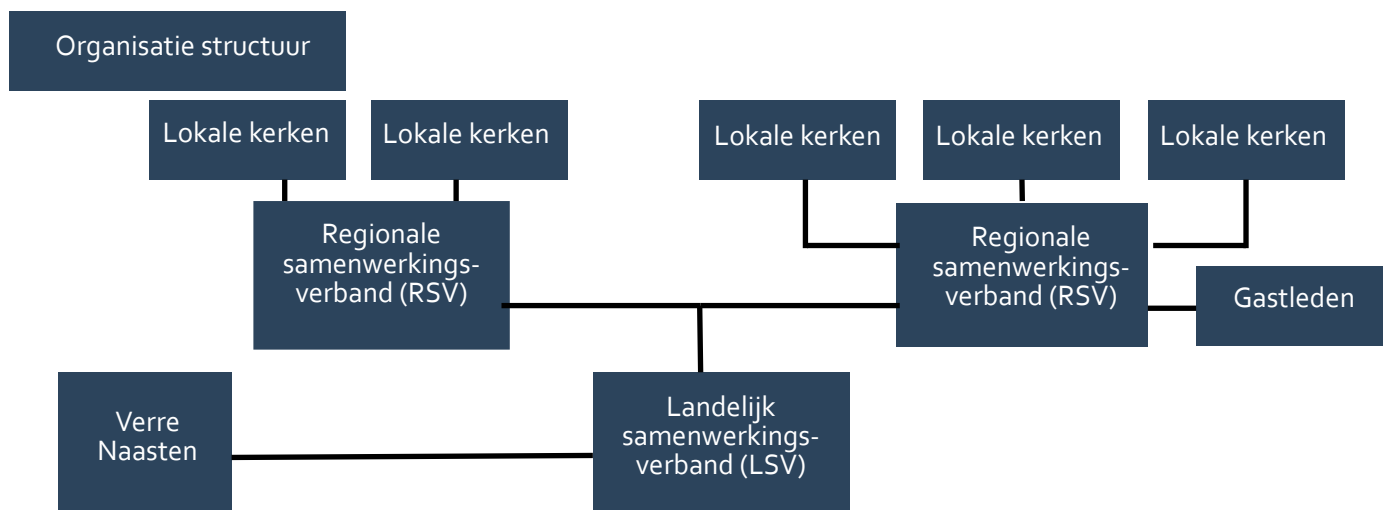
Omschrijving van 'mission'

Onder mission verstaan wij alle activiteiten van de missionaire kerk, in woord en daad, die bijdragen aan de verkondiging van Gods evangelie in opdracht van Christus.

1.2 Bestuur

Het bestuur van het Landelijk Samenwerkingsverband voor het mission-werk vanuit Nederlandse kerken is ook het bestuur van Verre Naasten. Leden ervan worden door het Landelijk Samenwerkingsverband benoemd (zie ook ons organigram).

Het bestuur functioneert conform het vrijwilligersmodel: het bestuur bestaat uit vrijwilligers en een professionele titulaire directie die namens het bestuur optreedt.



Taken

Het bestuur heeft hoofdzakelijk een toezichthoudende taak. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering ligt bij de directie van Verre Naasten, zoals ook vastgelegd in ons directiestatuut. De directeur is de feitelijke bestuurder van de organisatie. Het bestuur concentreert zich, ieder vanuit zijn eigen expertise, op:

- Goedkeuren en (doen) evalueren van beleid en (meerjaren)beleidsplannen;
- Goedkeuren en evalueren van begrotingen, jaarplannen en jaarstukken;
- Uitvoeren en accorderen van bepaalde benoemingen, van de directeur en afdelingshoofden;
- Verantwoording afleggen aan het Landelijk Samenwerkingsverband over beleid en voorstellen voor de benoeming van nieuwe bestuursleden.

Informatievoorziening

De directeur legt periodiek verantwoording af in de bestuursvergaderingen. Dat gebeurt via periodierapportages. Voor de uitvoering en toetsing van beleid en jaarplannen neemt het bestuur diverse documenten als uitgangspunt: het Algemeen Beleid Mission, vastgestelde begrotingen, jaarplannen, beleidsnotities, rapportages van de accountant, richtlijnen van het CBF en ISO 9001 en het kwaliteitshandboek.

Verantwoording

Het bestuur legt via het jaarverslag (algemeen en financieel) jaarlijks verantwoording af aan de leden van het Landelijk Samenwerkingsverband, donateurs, partners en andere belangstellenden. Daarnaast is er jaarlijks een (zelf)evaluatie.

Overzicht bestuursleden en nevenfuncties

Statutair bestaat ons bestuur uit ten minste vijf, maar bij voorkeur uit negen leden. Op 31 december 2020 had ons bestuur acht leden. Benoemingen vinden plaats voor een periode van drie jaar. Er zijn maximaal twee herbenoemingen van drie jaar mogelijk. [Klik hier voor de samenstelling van het bestuur.](#)

Onkostenvergoedingen

Leden van het bestuur hebben op geen enkele wijze zakelijke relaties met Verre Naasten. Ook zijn er geen familierelaties binnen het bestuur. Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging. Ook worden aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Bestuursleden ontvangen slechts vergoedingen voor gemaakte onkosten. Deze kosten zijn hoofdzakelijk reiskosten, voor bijvoorbeeld het bijwonen van de bestuursvergaderingen. In 2020 zijn er geen vergoedingen voor onkosten van bestuursleden uitgekeerd vanwege o.a. online vergaderingen.

1.3 Regionale Samenwerkingsverbanden

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie van en voor kerken. Wij ondersteunen kerken in Nederland (met name GKV, NGK en samenwerkingsgemeenten) bij de uitvoering van hun mission-werk wereldwijd. Voor de uitvoering van dit mission-werk, werken de kerken regionaal samen in Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's). Vanuit Verre Naasten ondersteunen en adviseren we deze RSV's op het gebied van beleidsvorming, projectmanagement en -beoordeling, en communicatie.

De RSV's publiceren een [zelfstandig jaaroverzicht over 2020](#).

De volgende 12 Regionale Samenwerkingsverbanden werken samen met Verre Naasten:

1. Drenthe Mission | Verre Naasten
2. Groningen Mission | Verre Naasten
3. India Mission | Verre Naasten
4. Indonesië Mission | Verre Naasten
5. Kenia Mission | Verre Naasten
6. NGZN - Nederlands Gereformeerde Zendingsvereniging Nqutu
7. Oekraïne Zending
8. Rijnmond Mission | Verre Naasten
9. Utrecht Mission | Verre Naasten
10. West-Afrika Mission | Verre Naasten
11. Zuid-Afrika Mission | Verre Naasten
12. Zuid-India Mission | Verre Naasten

Meer weten over één van de Regionale Samenwerkingsverbanden? [Kijk op de overzichtspagina](#).

1.4 Gastleden

Het Landelijk Samenwerkingsverband Mission heeft ook vier gastleden: bevlogen particuliere mission-organisaties met hun wortels in de GKV en NGK, en een samenwerkingsrelatie met Verre Naasten.

Gastleden zijn:

- Stichting Steun Reformatie Oostenrijk (SSRO)
- Stichting Fundament
- Middle East Reformed Fellowship (MERF)
- Vereniging Steun Oost-Soemba (SOS)

Meer weten over één van de gastleden? [Kijk op onze website](#).



2. STRATEGIE EN BELEID

In al onze activiteiten staat onze missie 'geloof delen wereldwijd' centraal. Om die missie te bereiken, werken we samen met lokale kerken en organisaties in binnen- en buitenland die daar volop mee bezig zijn en het geloof delen in woorden én daden. Het gaat daarbij om kerken en organisaties waarmee we ons verwant voelen vanwege onze gereformeerde identiteit. Vaak zijn de partnerkerken en -organisaties onderdeel van onze gereformeerde en presbyteriaanse 'kerkfamilie'.

Samenwerkingsgebieden

In 2020 ondersteunden we programma's van 77 kerken en lokale partnerorganisaties in 32 landen wereldwijd, ook in Nederland. Dit zijn programma's waarmee onze partners, in hun directe omgeving, het geloof willen delen, in woord en daad. Het gaat daarbij om vijf samenwerkingsgebieden:

1. Kerkelijk opbouwwerk
2. Evangelisatie
3. Diaconale projecten
4. Educatie
5. Noodhulp

Investeren in mensen

Wij ondersteunen deze gebieden van samenwerking met kennis, mensen en financiële middelen. Daarbij is capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende kerken/organisaties) voor ons een belangrijk speerpunt. Daarom investeren we vooral in mensen (door training en opleiding). Zo willen we ervoor zorgen dat – in afhankelijkheid van onze Heer – het bereik, het effect en de duurzaamheid van het mission-werk zo groot mogelijk is.

Alle mission-werk met partners gebeurt binnen een relatie waarin we elkaar mogen bemoedigen en aansporen om Jezus te volgen. Binnen zo'n relatie is ook ruimte voor ondersteuningsvragen. Gods kerk is wereldwijd; vanuit Nederland mogen we daarbij aansluiten en lokale kerken elders in de wereld, indien nodig, ondersteunen bij hun taak om 'het geloof te delen'. Gebruikmakend van hun ervaring, kennis en kunde, en vanuit het besef dat een ieder talenten heeft ontvangen om mee te werken.

Achterban

Voor het uitvoeren van onze missie 'geloof delen wereldwijd' is de betrokkenheid van onze achterban onmisbaar. Het stimuleren en vergroten van die betrokkenheid is daarom voor ons ook een belangrijke doelstelling. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het verrijkend is voor ons in Nederland om oog te hebben voor wat God wereldwijd doet. Dat kan ons bemoedigen. We kunnen van elkaar leren. De betrokkenheid van onze achterban (meeleven, meebidden en meefinancieren) is van belang voor de partner én voor onszelf; samen leven tot Gods eer!

2.1 SWOT (sterkte-zwakte analyse) Verre Naasten

Sterktes	Zwaktes
• We hebben een gevarieerd pakket aan buitenlandse partners en programmatypes wereldwijd. Dit helpt om de blik te houden op de brede variatie van Gods werk wereldwijd en spreekt verschillende doelgroepen aan. • We hebben een groot team van intrinsiek gemotiveerde vrijwilligers en betaalde medewerkers, die weten waarvoor ze staan. • We voelen ons verbonden met kerken/kerkverbanden in Nederland die wij ondersteunen (met name de GKv en NGK). Daarmee is er een natuurlijk mission-kanaal voor kerken en kerkleden. • Verre Naasten kent een grote naamsbekendheid (+90%) bij onze achterban. • We hebben een stabiele financiële positie (reserves en inkomstenniveau zijn op peil, loyale donateurs).	• We slagen er onvoldoende in om jongere generaties (<45 jaar) aan ons te verbinden, zowel financieel als qua vrijwilligerswerk. • De huidige organisatiestructuur en -cultuur van het mission-werk heeft een gelaagde communicatiestructuur, zowel richting achterban als naar het buitenland; hierdoor is de efficiency en eenduidigheid niet optimaal. • Er is een tekort aan vrijwilligers binnen de regio's. • We beschikken over onvoldoende instrumenten om de wederkerigheid met buitenlandse partners te verzilveren. • Er wordt verschil ervaren in ambities en verantwoordelijkheidsgevoel tussen vrijwillige medewerkers (RSV's) en betaalde medewerkers (Verre Naasten).
Kansen	Bedreigingen
• Op missieniveau is er veel perspectief: er zijn voldoende potentiële partners / gebieden waar we onze missie 'geloof delen wereldwijd' kunnen vormgeven. • Er is een behoefte bij jongere generaties (<45 jaar) aan zingeving, geloofsbeleving en spiritualiteit (zowel privé, als in studie als werk). • Door de digitale ontwikkelingen en betere reismogelijkheden zijn er toegenomen mogelijkheden voor communicatie en contacten. • De vergrijzing heeft als positief effect dat er capaciteit vrijkomt (kennis en tijd) en vermogen (giften van de 'gouden eeuw'-generatie en nalatenschappen).	• De daling van het aantal leden van onder meer de GKv en NGK, in combinatie met een onzekere toekomst voor beide kerkverbanden (onze belangrijkste achterban), maken ook de toekomst van het mission-werk dat wij samen met deze kerken doen onzeker. Verder leiden actuele discussies binnen deze kerkverbanden (over: man/vrouw en homoseksualiteit) wellicht tot (verdere) splitsingen, ook al zijn de GKv en NGK een proces van éénwording gestart. Verder zien we bij GKv'ers <45 jaar een tendens tot interkerkelijk bezig zijn; organisaties met een exclusieve GKv-identiteit worden daarbij als 'te smal' ervaren. • Kerken en kerkleden hebben in hun missionaire en diaconale werk een grotere focus gekregen op dichtbij, dikwijls ten koste van de aandacht voor mission buitenland. • De bewustwording bij lokale kerken in Nederland over 'we hebben iets aan onze buitenlandse partners in geloof en kerk-zijn' is matig. • De quota (50% van inkomsten) staan onder druk. • Jongere generaties (<45 jaar) binden zich minder (snel) voor de langere termijn; dat geldt voor vrijwilligerswerk, maar ook financieel. • Enkele hulpverleningsorganisaties profileren zich steeds meer als mission-organisaties, waardoor zij meer direct een concurrent vormen.

Bovenstaande SWOT is ook opgenomen in ons [meerjarenbeleidsplan](#) 2017-2021, waar ze uitmondt in een aantal strategische keuzes voor middellange termijn. In mei 2017 werd dit meerjarenbeleidsplan behandeld en vastgesteld op het LSV en gepubliceerd op onze website. Een tussentijdse evaluatie vond plaats in 2019 en daar werd geconcludeerd dat de SWOT nog actueel was. In 2021 wordt een nieuw meerjarenbeleidsplan gemaakt en zal ook deze SWOT vernieuwd worden.

2.2 Strategische aandachtsgebieden

Om te kunnen meten en weten of Verre Naasten als organisatie naar behoren functioneert, formuleerden we zes strategische aandachtsgebieden:

1. Leidt de ondersteuning vanuit Nederland ertoe dat de partners in het buitenland er vitaler/beter van worden om onze gezamenlijke missie 'geloof delen wereldwijd' handen en voeten te geven?
2. Zorgt de voorlichting van Verre Naasten ervoor dat de achterban (leden van de aangesloten kerkelijke gemeenten) meer betrokken zijn bij mission buitenland en uit zich dat in meer meeleven, meer meebidden en meer meefinancieren?
3. Worden de Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's) voldoende en naar tevredenheid ondersteund door medewerkers van Verre Naasten bij:
 - o Het onderhouden van partnerschappen en het ondersteunen van partners: gebeurt dat effectief, efficiënt en wat is de impact?
 - o Het bevorderen van betrokkenheid van de achterban?
 - o De organisatie in het algemeen van de betreffende RSV (samenstelling bestuur, Algemene Vergadering, participatie op overleggen van het Landelijk Samenwerkingsverband (LSV), etc.)?
4. Worden de zelfstandige taken die het LSV belegde bij Verre Naasten efficiënt en effectief uitgevoerd in relatie tot het budget?
5. Worden de begrote inkomsten gehaald, met name die van particulieren, kerken, scholen en fondsen?
6. Draait de organisatie Verre Naasten naar tevredenheid? Is het personeel tevreden, wordt er binnen de budgetten én effectief én efficiënt gewerkt, etc.?

Deze strategische aandachtsgebieden worden elk jaar besproken op een Algemene Vergadering van het LSV. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van verrichtte metingen, zoals partnertevredenheidsonderzoeken, partnerbezoeken, klachten, inkomsten quota, mate van participatie bij acties, campagnes en mission-(zon) dagen.

De strategische aandachtsgebieden worden eens in de vier maanden besproken op het managementteamoverleg en vastgelegd in het periodeverslag voor het bestuur.



2.3 Strategisch partnerschap: Stichting Pharos

Sinds 2013 onderhouden we een strategisch partnerschap met Stichting Pharos. Deze familiestichting is opgericht door de familie Mars. Met de stichting wil de familie, naar het voorbeeld van Jezus, licht brengen in de wereld. We zijn dankbaar dat Stichting Pharos en Verre Naasten elkaar vinden in deze missie en al een flink aantal jaren gezamenlijk optrekken om, via een verscheidenheid aan projecten, Jezus' licht, liefde en redding te brengen; in woorden en daden!



De intensieve samenwerking resulteerde de afgelopen jaren in substantiële steun voor een flink aantal mission-projecten wereldwijd. In 2020 was dat maar liefst €502.929. We konden dit jaar de volgende projecten samen met en dankzij Stichting Pharos uitvoeren:

1. Aidshulpverlening (home based care) in Zuid-Afrika
2. Opleiding pool van Indonesische TLT-trainers en ontwikkeling TLT-module Fear not (zwarte magie)
3. Realisatie verpleegkundigen-opleiding in India: bouw schoolgebouw en hostel (internaatgebouw)
4. Realisatie opvanghuis misbruikte kinderen in Sri Lanka
5. Organisatie Internationale Conferentie voor kerkleiders (vanwege corona niet doorgegaan)
6. Opstart theologische opleiding (dependance) in Durban, Zuid-Afrika (driejarig project)
7. Nieuwe radiozenders en -apparatuur christelijk radiostation in Malawi
8. Corona-noodhulp (voedselpakketten voor 6.300 gezinnen) in India en Zuid-Afrika

Kijk voor meer informatie ook op www.stichtingpharos.nl

2.4 Vooruitblik 2021

In 2020 werden we keihard geconfronteerd met de coronapandemie. Ondanks ontwikkelde vaccins die mogelijk een oplossing bieden, zullen we wereldwijd in 2021 nog gevolgen van de pandemie ondervinden. Het merendeel van onze partners wonen en werken in landen die niet zonder buitenlandse steun vaccins kunnen inkopen. Daarnaast zien we dat het coronavirus muteert. Inmiddels is er al een Engelse en Zuid-Afrikaanse variant. Misschien nog wel erger dan de directe gezondheidsproblematiek zijn de gevolgen van reisbeperkingen en lockdowns. In Kenia zijn de scholen een jaar lang dicht geweest. Voedselprijzen stijgen. De kloof tussen rijk en arm heeft zich behoorlijk verdiept. Zeker de armen in veel landen kunnen zo tien jaar achter geraakt zijn qua (economische) ontwikkeling en opbouw mogelijkheden.

We proberen als Verre Naasten noodhulp in relatie tot COVID-19 af te schalen. Wij en onze partners moeten proberen om ons aan te passen aan een nieuwe werkelijkheid. Binnen ons mission-werk gaan we in 2021 soepel om met herlocatie van bestaande budgetten. We geven partners mogelijkheden om plannen te wijzigen en aan te passen. Daarnaast houden we rekening met langzamere realisatie van projecten, bijvoorbeeld bouwwerkzaamheden die vertraging oplopen vanwege lockdowns en avondklokken. Inspanningen om aan te passen aan de 'nieuwe werkelijkheid' door bijvoorbeeld investeringen in ICT en afstandsonderwijs, zullen we extra ondersteunen.

We hebben in Nederland zelf op allerlei niveaus ervaren dat digitale contactmogelijkheden goed in te zetten zijn voor uitwisseling en besluitvorming. Daar willen we ook in 2021 gebruik van maken.

Mission buitenland

2020 was een jaar van noodhulp, afwachten, uitstel en omschakelen. Soms was dat ontzettend lastig, maar het bracht ook mooie kansen. Zoals partners die noodgedwongen toch meer online gingen doen en daar nu gemakkelijker gebruik van maken. In 2021 willen we dat versterken en inzetten op de digitale mogelijkheden voor verbinding. Natuurlijk hopen we dat er weer gereisd mag worden, voor persoonlijk contact en doorpraten, maar we willen ook meer online gaan doen. Veel koudwatervrees op dit vlak verdween in 2020 en daar kunnen we nu op inspelen. We houden geregeld contact met onze partners over de lopende programma's. Daarin geen grote wijzigingen komend jaar, behalve dan corona gerelateerde aanpassingen. We zullen in ons contact de gelegenheid gebruiken om de veerkracht en flexibiliteit van partners te stimuleren.

Daarnaast nemen we initiatief om partners aan elkaar te verbinden op een informele manier. Sommige partners maken al volop deel uit van netwerken, maar voor anderen is dat lastig. We hopen dat ons initiatief voor sommigen een opstapje kan zijn om breder te kijken en deel te nemen aan netwerken. In deze tijd van onzekerheid en omschakeling vanwege COVID-19, faciliteren we graag online ontmoetingen. De Internationale Conferentie ging in 2020 niet door en ook in 2021 kan deze niet fysiek plaatsvinden. Maar er wordt nu samen met TU Kampen en Stichting Pharos een online conferentie ontwikkeld voor predikanten wereldwijd. Onder de titel: Corona, Connection and the Cross (corona, verbinding en het kruis) bezinnen we op theologische vragen die ontstaan in deze bijzondere tijd. Op deze manier hopen we gelegenheid te bieden voor het ervaren van verbondenheid en leren van elkaar.

Mission binnenland

Conform het huidige meerjarenbeleidsplan continueert Verre Naasten de ondersteuning van projecten in Nederland en zal deze waar mogelijk verder uitbouwen. Hierbij focust Verre Naasten zich met name op projecten met migranten in Nederland. De rol als aanjager, ondersteuner en versterker zal verder uitgebouwd worden. In 2021 wordt er met belangrijke samenwerkingspartners binnen GKv en NGK een koers uitgestippeld voor samenwerking op het gebied van missie-ondersteuning in de jaren na 2021. De samenwerkingspartners in dezen zijn:

1. Commissie SKMI (Steun Kerken Missionaire Initiatieven, voorheen DO – Deputaten ondersteuning classes, kerken en missionaire projecten).
2. Het nieuwe 'toerustingscentrum' van GKv en NGK, waar Deputaten Diaconale Zaken per 1/1/21 onderdeel van uitmaakt.

Werken aan betrokkenheid

Werken aan betrokkenheid bij het wereldwijde mission-werk blijft ook in 2021 een voortdurend aandachtspunt voor Verre Naasten. Want zonder een trouwe, betrokken achterban (kerken en kerkleden) die meeleeft, meebidt en meefinanciert, valt het fundament én bestaansrecht onder ons wereldwijde werk weg. Doordat coronamaatregelen flinke beperkingen veroorzaken om 'gewone' kerkdiensten te organiseren, zal het ook in 2021 een zoektocht blijven om de kerken en kerkleden via geschikte, online en offline kanalen te bereiken. In 2021 willen we – naast de verschillende campagnes en activiteiten die we gewoonlijk organiseren, zoals rond Bid- en Dankdag, Pinksteren en Missie VONK – extra energie steken in het relatiebeheer richting kerken en lokale mission-ambassadeurs (samen met de RSV's), werving van nieuwe leads (contactgegevens) en donateurs, ontwikkelen van materiaal voor het basisonderwijs en onze online presentatie (voorbereidingen nieuwe corporate website). Daarnaast willen we de beschikbare data uit ons CRM-systeem strategischer inzetten om onze donateurs te betrekken bij het wereldwijde mission-werk.

Lume

In 2019 zag Lume – het nieuwe platform van Verre Naasten – het licht. Lume is een beweging voor en door vrouwen wereldwijd (20-45 jaar) die elkaar inspireren, motiveren en helpen om het geloof te delen. Klein en praktisch, maar tegelijkertijd met lef en vol verwachting! In 2021 wil Lume de ingezette groei doorzetten door de omvang, het bereik, de commitment en de impact van de beweging met minimaal 40% te laten groeien. Daarnaast hoopt Lume, o.a. via memberbijdrages, acties en evenementen en haar webshop, 80.000 euro in te zamelen voor mission-projecten in binnen- en buitenland. Lume wil in 2021 de inbreng van de buitenlandse vrouwen vergroten door tenminste 3 innovatieve, creatieve of inhoudelijke initiatieven te lanceren. Verder wil Lume in 2021 een jaarlijks terugkerend inkomensgenererend event ontwikkelen en uitvoeren voor kleine groepen (coronaproof) waarin online en offline met elkaar gecombineerd worden. Ook wil Lume in 2021 een strategie en actieplan ontwikkelen en implementeren waarbij de rol van het Lume-kernteam verschuift van kartrekker naar aanjager en facilitator.

Organisatie

Verre Naasten is een mission-organisatie verwant met de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt (GKv). Plaatselijke gemeenten van de GKv zijn lid/ eigenaar (via Regionaal Samenwerkingsverbanden) van het mission-werk. Op plaatselijk en landelijk niveau is sprake van hereniging van het GKv-kerkverband en de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK). Er wordt toegewerkt naar één kerkverband. Alle voorbereidingen hiertoe zijn reeds gestart en soms ook al afgerond. Wat dit (op termijn) gaat betekenen voor de RSV's is nog niet duidelijk, maar wordt gevolgd en waar nodig op geanticipeerd. Zo zijn de statuten van het Landelijk Samenwerkingsverband Mission en van Verre Naasten reeds aangepast aan de nieuwe situatie. Per 1 januari 2021 is de Nederlands Gereformeerde Zendingsvereniging Nqutu (NGZN), waarvan de lidkerken verbonden zijn aan de NGK, lid (RSV) geworden van het Landelijk Samenwerkingsverband waarbinnen ons mission-werk is georganiseerd.



Hoe ben je als kerk vandaag de dag missionair? Hoe deel je geloof, hoop en liefde? Vragen als deze stonden centraal tijdens de zeer geslaagde werkconferentie 'Kerk-zijn op de rand' op 25 januari 2020 in Leidsche Rijn. De conferentie, die zo'n 200 deelnemers trok, was bedoeld om inspiratie, tips, praktijkvoorbeelden en ervaringen te delen rond missionair kerk-zijn. 'Kerk-zijn op de rand' organiseerde Verre Naasten samen met Deputaten Ondersteuning, het Diaconaal Steunpunt, Missionair Steunpunt, Praktijkcentrum, Nederlands Gereformeerde Toerusting, Bureau Kerkwerk en het diaconaat van de CGK. In 2022 is het plan om een vergelijkbaar evenement nogmaals te organiseren.





3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

De betrokkenheid bij het mission-werk vasthouden én vergroten - dat is steeds de uitdaging in onze communicatie met belanghebbenden. Daarbij focussen we niet alleen op financiële betrokkenheid, maar juist ook op betrokkenheid in de vorm van meeleven en gebed. Met al onze communicatie-uitingen proberen we aan te zetten tot 'actie': door meeleven, meebidden en meefinancieren. Daarmee richten we ons op verschillende handelingsperspectieven, zoals het delen van gebed, kennis, tijd, aandacht, geld of netwerk.

Communicatie speelt een sleutelrol in het creëren van betrokkenheid bij mission. Als Verre Naasten verstaan wij onder communicatie: *'Alle activiteiten die bijdragen aan het realiseren van kennis en bewustwording over, en draagvlak voor het mission-werk, waardoor de betrokkenheid bij dit werk wordt gestimuleerd, vastgehouden en vergroot.'* Deze definitie gaat uit van een integrale aanpak van communicatie en fondsenwerving; dit zijn nadrukkelijk geen twee aparte disciplines en zijn binnen onze organisatie daarom ook samengebracht binnen één afdeling. Beiden hebben immers als insteek de ander in het hart te raken en zo tot handelen te doen overgaan.

Van oudsher vormen de Gkv-kerken en -leden een belangrijke communicatiedoelgroep wat betreft het vasthouden en vergroten van de betrokkenheid bij het mission-werk. Vanwege onze statutenwijziging, de toenemende samenwerking tussen de Gkv- en NGK-kerken, waarbij ook regelmatig de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) betrokken zijn, alsook de toetreding van de Nederlands Gereformeerde Zendingsvereniging Nqutu (NGZN) tot het Landelijk Samenwerkingsverband Mission, zal onze doelgroep zich de komende jaren verbreden. Daarbij blijven we kerkenraden, diaconieën en predikanten veelal rechtstreeks benaderen, uiteraard in nauwe afstemming met de Regionale Samenwerkingsverbanden. De kerkleden (als subdoelgroep) benaderen we vooral via mission-commissies (ook wel Z&H-commissies genoemd: Zending & Hulpverlening) Zij fungeren – meestal met mandaat van de kerkenraad – als intermediairs, waarbij we tegelijk binnen de kerken willen zoeken naar enthousiaste ambassadeurs voor het wereldwijde mission-werk. Andere belangrijke communicatiedoelgroepen zijn particuliere donateurs, scholen, partners, media en interne doelgroepen, zoals medewerkers en vrijwilligers.

3.1 Belanghebbenden

In het verleden is een uitgebreide omgevingsscan uitgevoerd, die leidde tot het vaststellen van de volgende belanghebbenden:

1. Kerken in Nederland die onderdeel uitmaken van het Landelijk Samenwerkingsverband Mission. In 2020 betrof dit (nog) vooral het GKv-kerkverband, maar met de toetreding van de NGZN (per 01/01/21) zal dit zich ook gaan verbreden naar NGK-kerken;
2. Partners en netwerken in het buitenland;
3. Kerkelijke instellingen;
4. Hogeschool Viaa en de Theologische Universiteit Kampen;
5. Netwerken in Nederland (bijvoorbeeld Prisma en NZR);
6. Collega-organisaties;
7. Medewerkers (betaald en onbetaald).

Sommige belanghebbenden staan meer op afstand van de organisatie, anderen dichterbij. We vinden het belangrijk om helder te communiceren met alle belanghebbenden en hen te betrekken bij ons werk. De belanghebbenden zijn deels ook doelgroepen voor fondsenwerving. In de fondsenwerving kiezen we bewust voor het benaderen van verschillende doelgroepen. Zo willen we inspelen op de kansen die we zien en risico's spreiden.

Bijna 50% van onze inkomsten komt via zendingsquota uit lidkerken, via de Regionale Samenwerkingsverbanden (zoals bijvoorbeeld Indonesië Mission | Verre Naasten en India Mission | Verre Naasten). Het zendingsquotum is een vaste bijdrage per kerklid voor mission. Deze vorm van geven biedt voor ons een grote mate van zekerheid, maar tegelijk komt het 'quotumstelsel' binnen de kerken onder druk te staan. Regelmatig horen we geluiden via de RSV's dat kerken moeite hebben om het vastgestelde quotum op te brengen en af te dragen. Voor de toekomst vraagt dat om een verdere doordinking van deze financieringsstroom en wendbaarheid om daar proactief op te acteren. Binnen verschillende RSV's worden daarom gesprekken en pilots uitgevoerd met individuele lidkerken en/of kerkenraden.

Om meer projecten te kunnen uitvoeren en niet alleen afhankelijk te zijn van zendingsquota, werven we aanvullend bij particuliere donateurs. Om op dit vlak de risico's zoveel mogelijk te beperken, zetten we veel in op steun via structurele bijdragen (machtigingen). Andere doelgroepen voor fondsenwerving zijn scholen en fondsen. Waar mogelijk doen we een beroep op subsidies – via overheid of andere institutionele donoren – maar gezien onze religieuze doelstelling zijn onze mogelijkheden bij veel fondsen beperkt. Wel zijn we al een aantal jaren strategisch partner van Stichting Pharos (zie pagina 10).

3.2 Communicatiemiddelen

3.2.1 Periodieken

Naast

Het blad Naast is een gezamenlijke uitgave van de Regionale Samenwerkingsverbanden en Verre Naasten. Met Naast willen de RSV's en Verre Naasten de achterban informeren, inspireren en bemoedigen met verhalen over Gods werk in het leven van christenen en de projecten wereldwijd. Normaalgesproken wordt Naast verspreid in bijna alle GKv-kerken (via de postvakjes), in een oplage van zo'n 42.500 stuks. Dat gebeurt zes keer per jaar, waarbij we vier landelijke en twee regionale edities van Naast publiceren. In 2020 liep dat anders. De eerste twee landelijke edities verschenen respectievelijk in januari en maart (thema's Investeren in toerusting en Kerken en onrecht). Daarna sloeg de coronacrisis toe en gingen de kerken grotendeels over op online kerkdiensten. Daarom is in het voorjaar besloten om de regionale editie van april (de regionale jaarverslagen) enkel digitaal te verspreiden. Daarnaast is de gebruikelijke vierde landelijke editie van 2020 (die meestal in juni verschijnt), helemaal niet verschenen.

In oktober verscheen nog eenmaal een landelijke editie digitaal (thema: Kerk-zijn in crisis) en de laatste Naast-editie van het jaar (normaalgesproken een regionale uitgave) is ook niet verschenen in 2020. In december is er wel naar alle verbonden kerken een Adventsfilmpje gestuurd om op die manier te delen van het mission-werk wereldwijd en onze verbondenheid met buitenlandse broers en zussen.



In 2020 is verder besloten om ook in 2021 géén regionale uitgaves van Naast te publiceren en de landelijke uitgaves terug te brengen naar twee edities. Eenmaal in het late voorjaar en eenmaal in het najaar. Deze twee edities zullen ook niet meer via de postvakken van de GKV-kerken worden verspreid, maar via de post verstuurd worden naar mensen waarvan het huisadres bij Verre Naasten bekend is (donateurs). Tevens kunnen mensen zich gratis abonneren op Naast. Ook is het plan om in 2021 twee keer een informatiefilmpje over een mission-thema te publiceren, zoals theologische opleidingen, diaconaat of steun aan evangelisten.

Verre Naasten Nieuws (campagne-mailingen)

Verre Naasten Nieuws is de campagne-mailing van Verre Naasten. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar in de vorm van een direct mail (DM), waarvan de vormgeving per uitgave verschilt, afhankelijk van de inhoud. In 2020 betrof dit: diaconale projecten in India (maart, Biddag-mailing), training van evangelisten wereldwijd (april), corona-noodhulp (mei, Kerkenhelpenkerken.nl), start kerkseizoen (september), dappere getuigen in West-Afrika (november, Dankdag-mailing) en God geeft, geef het door! (december, Eindejaarsmailing). Vanwege de coronacrisis hebben we de geplande Pinkster-mailing (over onze mission-projecten in Nederland) vervangen door een DM over onze corona-noodhulpcampagne.

De gemiddelde oplage van Verre Naasten Nieuws lag in 2020 op 15.152 stuks (was 14.550 in 2019). Deze iets hogere gemiddelde oplage wordt voornamelijk veroorzaakt door een brede verspreiding van onze coronanoodhulp-mailing. Voor andere DM's (o.a. Dankdag) hebben we juist door een scherpere segmentering binnen het aantal donateurs (gevers en niet-gevers) de oplage gehalveerd. Daarbij maakten we gebruik van de inzichten die we via onze nieuwe dashboards van Data Inside verkregen (beschikbaar sinds zomer '20). Met deze gegevens en analyse daarvan kunnen we gericht donateurs benaderen. In het voorjaar deden we een test met een alternatief voor de acceptgiro, maar dat leverde geen positieve resultaten op. Wel bieden we de mogelijkheid aan om online te geven (via Tikkie) in al onze DM's.

In 2020 stuurden we rond de genoemde campagne-momenten diverse mails naar onze donateurs. Zo stuurden we rond Dankdag drie keer een meedank-filmpje en boden we in de Adventsperiode een online Adventskalender aan. Met Verre Naasten Nieuws en deze digitale aanvullingen willen we onze donateurs informeren en inspireren; ook zijn het belangrijke campagne-instrumenten voor fondsenwerving.



Radioprogramma kans voor kerkgroei in Letland

IN DIT NUMMER:
RADIOPROGRAMMA MISSIONAIRE KANS VOOR LETSE KERK | GEEF VOOR WERELDWIJDE
CORONA-NOODHULP

NR 3 • JULI 2020

Missionair

Missionair is een speciale nieuwsbrief over de mediaprojecten van Verre Naasten (radio, tv, internet, andere media). Per post verstuurd we deze nieuwsbrief in 2020 vier maal, in een oplage van gemiddeld 1.768 stuks (was 1.953 in 2019) naar voormalige Emission-donateurs en donateurs die bestemd willen geven voor evangelisatie via media. De stichting Emission, die zich richtte op de ondersteuning van missionaire mediaprojecten, ging in 2010 op in Verre Naasten. Missionair – een nieuwsbrief van vier pagina's plus een combiola (brief met acceptgiro) – verschijnt ieder kwartaal en informeert ontvangers over lopende en nieuwe mediaprojecten. Via deze nieuwsbrief werven we giften voor onze mediaprojecten.

Brandstof

Brandstof is een digitale gebedsnieuwsbrief voor iedereen die zich wil laten inspireren door geloofsgenoten wereldwijd. In 2020 ontvingen gemiddeld 286 geïnteresseerden deze nieuwsbrief. In Brandstof staan geloofsgetuigenissen en gebedspunten. De nieuwsbrief verscheen drie keer in 2020, doel is om deze in 2021 weer drie á vier keer te laten verschijnen.

DVN News

DVN News is een Engelstalige digitale nieuwsbrief die in 2020 drie keer verscheen (in april, juli en december). De nieuwsbrief is bedoeld voor buitenlandse partners van Verre Naasten. In 2020 waren er 108 ontvangers. Doel van de nieuwsbrief is het informeren, delen en uitwisselen van kennis, ook tussen partners onderling, en het faciliteren van meelevens met elkaar.

Meedoen in Gods missie

In 2020 waren we betrokken bij de productie en uitgave van het magazine Meedoen in Gods missie. Dit magazine vormde de eerste uitgave van het Missieloket, een samenwerking van Deputaten Ondersteuning Kerken, Classes en Missionaire Projecten, Diaconaal Steunpunt, Missionair Steunpunt en Verre Naasten. Het is de bedoeling dat het magazine één keer per jaar verschijnt (rond Pinksteren) voor alle GKv- en NGK-kerkliden. Het inspirerende magazine brengt in beeld hoe kerkmensen, aangestoken door het vuur van Pinksteren, aan het werk mogen zijn in Gods Koninkrijk. En hoe vanuit lokale kerken bruggen worden geslagen naar medelanders die Jezus nog niet kennen. Het oorspronkelijke plan was om dit magazine te verspreiden via de postvakken in de kerken, net zoals Naast. Omdat er vanwege de coronamaatregelen geen 'gewone' kerkdiensten waren rond Pinksteren, moesten we helaas besluiten om de eerste editie van Meedoen enkel digitaal te verspreiden (via scriba's, met het verzoek om de pdf en/of doorbladerlink te delen). Via een persbericht is aandacht gevraagd voor de lancering van www.missieloket.nl. Ook hebben we onze social media ingezet om het magazine Meedoen te verspreiden. Helaas is het magazine slechts in beperkte kring gelezen.



3.2.2 Websites

Om de achterban te informeren, is onze website www.verrenaasten.nl een belangrijk communicatiemiddel. We voeren voortdurend updates en optimalisaties door, zodat de gepresenteerde informatie zoveel mogelijk up-to-date is. Van maart tot en met juli hielden we een liveblog bij waar we actuele informatie en updates deelden over de impact van het coronavirus op het mission-werk van onze samenwerkingspartners en ook over onze eigen activiteiten (zie: www.verrenaasten.nl/coronavirus).

Naast de corporate website beheren we twee actieplatforms, waarmee particulieren eenvoudig fondsen kunnen werven voor onze projecten. Dit betreffen www.mijnmission.nl (vooral voor scholenacties, maar afgelopen jaar hebben ook collega's en bestuursleden via een persoonlijke actiepagina op dit platform giften geworven voor corona-noodhulp) en www.missievonk.nl (voor deelnemende teams). Helaas moesten we Missie VONK – gepland voor 5/6 juni 2020 – vanwege de coronacrisis annuleren.

In 2020 waren we ook nauw betrokken bij www.kerkenhelpenkerken.nl, de gezamenlijke noodhulp-actiewebsite van GZB, CGK-diaconaat en Verre Naasten. We actualiseerden de website met informatie over onze gezamenlijke corona-noodhulpcampagne. Ook werd de site regelmatig voorzien van updates over de ondersteuning die we wereldwijd konden verlenen.

Naast de corporate website van Verre Naasten beheren we ook tien regiowebsites met informatie van en over de betreffende RSV's. De meeste van deze subsites worden begin 2021 ondergebracht bij het CMS van Verre Naasten, maar blijven wel via een zelfstandige url bereikbaar. De algemene website van Verre Naasten werd in 2020 bezocht door 24.148 gebruikers.

3.2.3 Social Media

Verre Naasten is actief op social media: op Facebook en in mindere mate op Instagram en Twitter. Via deze kanalen willen we mensen betrekken bij ons werk, acties en campagnes. Bovendien kan gemakkelijk interactie met belangstellenden worden gezocht. Het afgelopen jaar steeg het aantal volgers op Facebook van 4.001 (2019) naar 4.224 volgers (op 31 december 2020), een groei van 223 volgers (+5,6%, ter vergelijking in 2019: +184 volgers, +4,8%). Via Facebook publiceerden we in 2020 341 berichten, met een totaalbereik van 101.000 personen. Op Twitter heeft Verre Naasten 1.554 volgers. Dat aantal is – net als in 2019 – gegroeid met zo'n 25 volgers. Sinds 17 februari '20 beschikt Verre Naasten over een organisatie-account op Instagram. Via dit kanaal hebben we 145 berichten gepost voor 524 volgers. In totaal bereikten we via Instagram 10.000 personen. In 2021 willen we onze social mediastrategie nader aanscherpen en optimaliseren.

3.2.4 Studiefonds Kerkleiders

In september 2017 lanceerde Verre Naasten het 'Studiefonds Kerkleiders op missie'. Het [Studiefonds Kerkleiders](#) voorziet in studiebeurzen voor jonge kerkleiders die zelf onvoldoende geld hebben om hun (theologie)studie te betalen, terwijl ook hun familie en/of lokale kerk niet de middelen heeft om financieel bij te dragen. Via het Studiefonds Kerkleiders zoeken we Nederlandse sponsors die de studie van een theologiestudent (deels) willen betalen. Buitenlandse kerkleiders die voor ondersteuning vanuit ons Studiefonds in aanmerking komen, studeren óf in Nederland (TU Kampen, eenjarige Master Intercultural Reformed Theology) óf in eigen land (zoals in India, Indonesië, Kenia en Oeganda). In 2020 zijn 9 nieuwe sponsors geworven (in 2019 was dat 46). In totaal telde het Studiefonds Kerkleiders 139 sponsors per 31 december 2020. Vanwege de coronacrisis is in het collegejaar 2020-2021 geen nieuwe lichting masterstudenten in Kampen gestart. Hopelijk is dat in september '21 wel weer het geval.



3.2.5 Mission-(zon)dagen en Ontmoetingsdiensten

Een belangrijk en succesvol instrument om de achterban te betrekken bij het mission-werk, zijn zogeheten mission-(zon)dagen. Tijdens zo'n (zon) dag is – wanneer mogelijk – een buitenlandse gast (predikant, evangelist, kerkleider) te gast. Of een andere betrokkene bij mission. Het was de bedoeling om – gedurende onze Internationale Conferentie (6-20 mei) – in heel het land Ontmoetingszondagen te organiseren (op 10 en 17 mei). Vanwege de coronacrisis ging dit allemaal niet door.

In totaal konden we in 2020 10 mission-diensten organiseren in 2020 (in 2019: 53 diensten). Daarbij was de dienst op Hemelvaartsdag een bijzondere: het was de bedoeling om op donderdag 21 mei een mission-dienst XXL te organiseren in het Pittelose Park in Assen. De verschillende GKV-kerken waren betrokken bij de organisatie daarvan. Deze openluchtdienst kon vanwege de coronamaatregelen niet doorgaan, maar vanuit Assen hebben we vervolgens wel de landelijke 3GK-kerkdienst kunnen verzorgen. Deze is via het Beleefmee-kanaal van LPB Media live uitgezonden. Verder hebben begin 2020 nog drie senioren-bijeenkomsten plaatsgevonden rond het thema 'Zending, vroeger en nu'.

3.2.6 Interne communicatie

Medewerkers van Verre Naasten zijn betrokken bij organisatieontwikkelingen en personeelsaangelegenheden. Naast regelmatige updates vanuit het Management Team (MT) ontvangen zij interne nieuwsbrieven en belegt de directie tweemaal per jaar een personeelsvergadering. Daarnaast wordt wekelijks een 'weekmoment' gehouden. Tijdens het weekmoment is er ruimte en tijd voor overdenking en delen, gezamenlijk gebed en het bespreken van actuele ontwikkelingen. Daarnaast is er maandelijks een 'weekmoment plus', waarbij één van de collega's een inhoudelijk onderwerp inleidt en bespreekt. Vanwege de coronacrisis vonden deze weekmomenten digitaal plaats.

3.2.7 Lume

Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 bevatte de opdracht om de betrokkenheid bij mission ook naar de toekomst toe – bij nieuwe generaties – te behouden en te bevorderen. De uitwerking van deze opdracht leidde in 2018 tot de keuze om een nieuw 'label' voor christenvrouwen in de leeftijd van 25-45 jaar te starten. Dit nieuwe label kreeg de naam Lume. In 2020 vierde Lume haar 1-jarig jubileum. Ook voor Lume werd het jaar getekend door corona; doordat evenementen en spreekbeurten wegvielen, werd het geplande bereik en daarmee de beoogde groei niet gerealiseerd. Desondanks kan Lume terugkijken op een mooi jaar, met diverse hoogtepunten en bijzondere samenwerkingen. Zo ontwikkelde Lume samen met het platform Power to the Mama's materiaal voor christelijke moedergroepen en was Lume partner en het goede doel van het online event FOUND. Daarnaast werkte Lume mee aan de totstandkoming van maar liefst twee boeken; *Kijk ons Leven* en *Jij bent licht*. In juni lanceerde Lume de online test 'Wat is jouw taal van geloof delen', die binnen een half jaar door 1.000 personen werd ingevuld. Andere mijlpalen waren de succesvolle talentenveiling Shop & Share en de actie #thissocks (sokken voor het goede doel). Via deze en diverse andere acties werd geld ingezameld voor projecten van Lume-vrouwen wereldwijd; dat zijn vrouwen en projecten uit het partnernetwerk van Verre Naasten. De financiële doelstelling werd helaas niet gehaald; Lume hoopte in 2020 zo'n 80.000 euro in te zamelen, dat werd 36.000 euro. Dat kwam grotendeels doordat een aantal evenementen niet doorging. De uitgaven waren ook lager dan begroot. Online groeide Lume nog steeds door met ruim 30% (doel was 50%); zo werd de website www.wijzijnlume.nl in 2020 bijvoorbeeld ruim 36.000 keer bezocht. De groep vrouwen die meebouwt aan Lume bestond in 2020 uit een team van zo'n 30 gemotiveerde, talentvolle en jonge vrouwen die op maandelijkse basis hun tijd, talent en netwerk willen inzetten voor de doelstelling van Lume.



3.3 Klachten

Verre Naasten ontvangt veel reacties op haar werk. Daar zijn we blij mee, want het toont iets van de betrokkenheid en het meeleven van onze achterban met het mission-werk. Soms zijn deze reacties complimenten en soms zijn het klachten. Klachten en reacties (van derden) zien we als een concrete mogelijkheid om ons beleid aan te scherpen of te verhelderen. De klachten die Verre Naasten ontvangt, registreren en verwerken we volgens onze klachtenprocedure. In 2020 ontvingen we 42 klachten. Dit aantal ligt wat hoger dan in 2019 (28 ontvangen klachten). De meeste klachten gingen over fondsenwervingsacties. Omdat een groot deel van de sponsorevenementen in 2020 niet door kon gaan vanwege corona, is in 2020 meer geïnvesteerd in telemarketing. Vandaar dat het aantal klachten ook iets hoger ligt dan in het voorgaande jaar. Klachten worden serieus opgepakt en in 2020 zijn nagenoeg alle klachten naar tevredenheid afgehandeld.





4. PROGRAMMA'S WERELDWIJD

Wat is het mooi om te zien dat door het werk van de Geest in heel veel landen kerken zijn ontstaan en dat dit proces doorgaat! Steeds meer mensen komen in aanraking met het evangelie en weten zich geroepen als Gods kind. Wij geloven dat God hiervoor mensen inschakelt. Zo wil Verre Naasten ook een schakeltje zijn. Daarbij sluiten we aan bij lokale christenen en ondersteunen hen. Zij zijn als eerst geroepen om in hun directe omgeving het evangelie te delen, in woord en daad. Bovendien kennen zij de taal en cultuur ter plaatse, wat belangrijk is om de goede dingen te doen en de boodschap te laten landen. In 2020 mochten we samenwerken met 77 partners (kerken, theologische scholen en christelijke organisaties) in 32 landen. We zijn dankbaar dat het evangelie zo verder gebracht kon worden. En dat zijn we natuurlijk ook voor de Nederlandse kerken, scholen, groepen en personen die financiële middelen, tijd en gebed inzetten, om samen voor dezelfde missie te gaan.

Vanuit onze missie ondersteunen we allerlei verschillende activiteiten. De ene context vraagt om training en onderwijs, de andere om de inzet van een lokale evangelist, of een medisch programma. Onze partners weten het beste waar kansen liggen en wat er gedaan kan worden. Tegelijkertijd putten we uit de ervaringen die we in samenwerking met anderen opdoen. Zo werken we samen in Gods Koninkrijk.

Geregeld contact is noodzakelijk. Er gaan heel wat appjes en e-mails heen en weer; ook profiteren we van persoonlijk contact via Skype, Teams, Zoom en telefoon. Zo volgen we hoe het gaat. We zijn dankbaar voor deze moderne communicatiemiddelen, omdat in 2020 het grootste deel van de persoonlijke werkbezoeken niet door konden gaan. Dat is een groot gemis. Tijdens zulke bezoeken heb je immers écht persoonlijke ontmoetingen, die niet te vergelijken zijn met digitaal contact. Tegelijkertijd is het digitaal contact beter geworden doordat we hier allemaal wereldwijd aan gebonden waren. Het gaf ook kansen om vaker contact te hebben en koudwatervrees weg te nemen. Zo bleven we op de hoogte van ontwikkelingen en konden we met elkaar meeleven.

Het wordt helaas veel te veel leeswerk wanneer we alle resultaten uit de rapportages van de partners hier noemen. Daarom in dit jaarverslag een kleine greep uit de activiteiten wereldwijd, om te danken en te bidden en God groot te maken. Wat is er mooier dan zo samen op te lopen en ons te verheugen in Gods grote werk!

4.1 Kerkelijk opbouwwerk

Uitgelicht: kerkelijk opbouwwerk binnen de kerken in Congo

Congolese kerken vol vertrouwen

“Vereer de HEER, jullie God, dan zal hij je voedsel en je water zegenen en jullie vrijwaren voor ziekten.” (Exodus 23:25)

Met deze zin begint ds. Kabongo het jaarverslag van de United Reformed Church Congo (URCC). Deze belofte ervaart hij, ondanks dat Congo er naast ebola, cholera en malaria nog een ziekte bij kreeg in 2020: corona. Een ziekte die gepaard ging met harde restricties waardoor het economische, sociale en kerkelijke leven ernstig werd bemoeilijkt. Voor de kerkdiensten konden mensen alleen nog bij elkaar komen in kleine groepjes van 4 personen. Dat werden dus meestal huisdiensten. Het avondmaal werd in heel 2020 niet gevierd.

Gelukkig waren er ondanks corona ook activiteiten die wel doorgingen. Leden van het bestuur konden, zij het met moeite, jonge gemeentes bezoeken om hen te ondersteunen in het kerkelijk leven. De URCC bestaat uit ruim 200 gemeentes. In 2013 telde het kerkverband slechts 13 kerkgebouwen. Het plan was om tot en met 2020 18 nieuwe kerken te bouwen. Dat is gelukt. Een behoorlijk aantal kerkgebouwen kon afgelopen jaar worden afgebouwd.

Ook startte het kerkverband een aantal inkomen genererende projecten. Deze projecten helpen om de activiteiten van de kerk te financieren en behoeftigen te helpen. Tegelijkertijd brengen ze een stukje werkgelegenheid. Zo werd er onder andere geïnvesteerd in een lagere school en in een middelbare school. Doordat ouders schoolgeld betalen, krijgt de school inkomsten waarmee voorzieningen en personeel betaald kunnen worden. Een gedeelte van de winst wordt gebruikt om kinderen toe te laten waarvan de familie het schoolgeld niet kan opbrengen. Ook wordt een gedeelte van de winst afgedragen aan de kerk.

In een andere provincie is geïnvesteerd in een pelmolen voor rijst. De mensen kunnen hier contant betalen maar ook in natura. In weer een andere provincie is land gehuurd waarop bonen, pinda's en pistachenoten worden geteeld. Door dit soort activiteiten wil de URCC toewerken naar meer financiële zelfstandigheid. Deze weg gaat met vallen en opstaan, maar ds. Kabongo heeft het vaste vertrouwen dat de Heer van de kerk het werk dat Hij begonnen is ook af zal maken.



Interview

'NA DE LOCKDOWN STROOMDE DE KERK WEER VOL'



"We hebben als christenen en kerken in Congo echt Gods steun ervaren het afgelopen jaar. We stelden – en stellen – ons vertrouwen op Hem. Dat werd heel concreet zichtbaar toen na de lockdown het verbod op kerkdiensten werd opgeheven in Congo. Mensen kwamen in groten getale naar de kerk om Hem te danken en eer te bewijzen aan de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest."

Dominee Kabongo van de United Reformed Church Congo (URCC) is werkzaam als predikant binnen de URCC en parlamentslid van zijn provincie in Congo. "De vaste overtuiging die ik heb in God als Heer en Redder in Jezus Christus uit zich in mijn dagelijks leven en bezigheden."

Zorg voor de kudde

Hij blikt vol dankbaarheid terug op toch wel een heel bewogen jaar. De omstandigheden in Congo waren (net als op zoveel plekken in de wereld) in 2020 behoorlijk uitdagend. "Het kerkelijk leven werd natuurlijk flink beïnvloed door COVID-19. De lockdown, het moeten staken van alle activiteiten binnen de gemeente, toename van armoede, werkloosheid, onzekerheid, dalende collecte-opbrengsten... Maar ondanks dat alles was het bemoedigend om te zien hoe het plaatselijke gemeenten lukte om een gemeenschap te blijven. Predikanten en ambtsdragers zetten zich in om betrokken te blijven op gemeenteleden, om voor de 'kudde' te blijven zorgen, zodat gemeente-zijn en geestelijke groei konden doorgaan. Zij deden dat door de kerkleden te verdelen in kleine groepjes die met elkaar konden samenkomen en deze groepjes thuis te bezoeken. Dat werkte goed! Andere kerken in de omgeving kopieerden deze werkwijze zelfs."

Kerk-zijn in coronatijd

Kabongo: "Voor de URCC was (is) de grootste uitdaging hoe we de pandemie kunnen stoppen, hoe we deze kunnen omzeilen of hoe we kunnen

leren leven met COVID-19 in de wereld. De manier van kerk-zijn in coronatijd die voor ons werkte, was succesvol dankzij het Woord van God en de ijverige inzet van de ambtsdragers en jongeren van de URCC.

Een ander punt van dankbaarheid in het afgelopen jaar was de oogst van de inkomen generende landbouwprojecten van de URCC. Degenen die daar werkten konden bonen, pinda's, pistaches, sojabonen en nog veel meer oogsten.

Geen excuses

Aan mijn broeders en zusters in Nederland zou ik willen zeggen: blijf toegewijd aan God de Schepper, Redder en Heer in Jezus Christus, ondanks de invloed van het postmodernisme die in onze wereld rondwaart. De rijke en arme, God schiep ze allemaal. Dus geen excuses om Hem los te laten (omdat ik rijk ben – of juist arm – heb ik God niet nodig). Ondanks COVID-19 bestaat God en blijft Hij van ons houden. Dit is niet de enige pandemie in de geschiedenis die veel slachtoffers maakt onder ons mensen. Maar God schept en bewaart het leven van Zijn volk; en in Zijn genade het leven van de hele wereld. Laten wij ons verenigen om Hem te blijven verkondigen in woord en daad, zodat anderen in Hem kunnen geloven."

Meer zien van dominee Kabongo? Tijdens de eerste maanden van de coronacrisis vroegen we verschillende partners om in korte interview-filmpjes te vertellen over de impact van COVID-19 op hun leven. Deze filmpjes plaatsten we op onze liveblog.

[Begin mei maakte ds. Kabongo dit bemoedigende filmpje.](#)

4.2 Evangelisatie

Uitgelicht: evangelisatiewerk van de South India Reformed Churches in Zuid-India

Groei voor kerkgenootschap in Zuid-India

In 2020 was het precies 25 jaar geleden dat de kerken van Wageningen en Ede besloten om het werk van dominee Abraham in Zuid-India te steunen. Al snel kwamen daar andere predikanten uit Abrahams netwerk bij en ontstond er een klein kerkverband: de South India Reformed Churches (SIRC). De afgelopen jaren groeide dit kerkverband flink: in 2020 werden er maar liefst 5 nieuwe predikanten bevestigd!

Het eerste contact met dominee Abraham is een bijzonder verhaal. Voormalig bestuurslid van Zuid-India Mission | Verre Naasten Kees Smallenbroek en zijn vrouw waren in 1977 in Zuid-India. Daar bezochten zij hun sponsorkind Sundaram. Zo ontmoetten zij Abraham; de oudere broer van Sundaram. Abraham werkte eerst als kerkplanter voor een baptistengemeente, maar werd aangetrokken door de gereformeerde leer. Zo kwam het dat de kerken van Wageningen en Ede besloten hem te gaan ondersteunen.

Het is prachtig om te zien hoe God dit werk zegen. Inmiddels bestaat het kerkverband uit 17 predikanten en nog meer gemeenten. In 2020 werden er 5 predikanten bevestigd! Zij volgden een intensieve opleiding in bijbelkennis en de gereformeerde theologie, die ze afgelopen jaar met succes afrondden. Prachtig dat een nieuwe generatie leiders zich zo aandient voor de SIRC.

Naast hun taken als dominee doen de predikanten van de SIRC ook veel sociaal werk. Sundaram, het voormalig sponsorkind van Kees Smallenbroek, runt tegenwoordig bijvoorbeeld 4 dagopvangcentra onder de naam Oasis, waar iedere dag 450 van de allerarmste kinderen opgevangen worden. Rondom de bevestigde predikanten is er een groep gevormd van evangelisten en 'independent pastors'. Zij maken deel uit van de 'SIRC fellowship' en werken samen met de SIRC.

Het is fantastisch om te zien wat de SIRC betekent voor zovelen in Zuid-India. De kerken bieden hoop aan christenen en hindoes en delen Gods liefde uit in woord en daad. Maar heel praktisch spelen zij daarnaast een grote rol bij de geestelijke ontwikkeling van evangelisten en gemeenteleden. Bijvoorbeeld door de jaarlijkse conferentie die zij organiseren voor predikanten uit het kerkverband, gemeenteleden en evangelisten en 'independent pastors'.





‘DECORONACRISISBIEDT OPENING VOOR HET EVANGELIE’

Vincent is één van de evangelisten die al een aantal jaren betrokken is bij de 'SIRC fellowship' en samenwerkt met de South India Reformed Churches. Hij werkt als evangelist in Krishnagiri, vlakbij miljoenenstad Bangalore. "Ik wil dat iedereen in zijn leven van Christus hoort. Dat is mijn drive!"

"Elke week bezoek ik in het ziekenhuis de allerarmste patiënten. Voordat ik ga, bid ik of God mij wil helpen en of Hij me in contact brengt met nieuwe mensen. Meestal neem ik wat brood of fruit mee om uit te delen. Ik spreek met de patiënten en hun naasten en heb echt aandacht voor ze. Dan deel ik ook het evangelie, ik bid met ze en troost ze.

Zo zijn sinds 2016 al 18 mensen tot geloof gekomen. Deze mensen zijn ondertussen ook al overleden. Ik ben zo blij dat ze Jezus leerden kennen voor ze stierven. Enkele van hun familieleden zijn ook via deze weg tot geloof gekomen en gedoopt.

Vol van blijdschap

Ik werk onder de allerarmsten. Soms zijn het bedelaars, ik geef ze dan een paar cent of iets te eten. Ik vertel dat God van hen houdt. Ik troost ze en ga het gesprek met ze aan. Want het christendom is vol van blijdschap. Het is de belofte van eeuwig leven, en van troost in dit leven. Ik ben daar zo vol van, dat ik mijn leven wijd aan het verspreiden van die boodschap. Evangelist zijn is mijn fulltime baan.

Inkomen

Ik heb een regelmatig inkomen, maar dat is onvoldoende om voor mijn gezin te zorgen. Toch vertrouw ik erop dat God ons helpt, en dat is

terecht. Zo bracht hij de South India Reformed Churches op mijn pad. Via hen krijg ik nu een maandelijkse tegemoetkoming van 5.000 roepies. Eenzelfde bedrag krijg ik van mijn moeder, die een gepensioneerd onderwijzeres is. Van de leden van mijn kerk hoef ik het niet te verwachten: zij zijn allemaal heel erg arm. De collecte levert vaak niet meer dan 150 roepies (nog geen 2 euro) op. Soms verdien ik nog wat bij als chauffeur, maar dat ligt nu door de COVID-19-situatie helemaal stil. Ik maak me geen zorgen over het dagelijks leven, God zorgt voor ons.

Corona biedt opening evangelie

De huidige regering in India is op de hand van de hindoes. Daardoor voelt een bepaalde groep die zich vijandig opstelt richting christenen, zich gesteund. Zelf ben ik ook bedreigd. Toen wij ons werk startten in Krishnagiri, boden we lessen aan na schooltijd. Daar kwamen veel kinderen op af. Totdat hun ouders zeiden dat ze tot de laagste kasten zouden behoren als ze de lessen bleven volgen, toen bleven de kinderen weg. Bemoedigend is dat juist de huidige coronacrisis openingen biedt voor het evangelie. Er zijn zoveel mensen, zowel hindoes als christenen, in nood. Zij willen hulp ontvangen en omdat de nood zo hoog is, maakt het niet uit van wie. Mensen vragen: waarom overkomt ons dit? Ze hebben echt pastorale begeleiding nodig, antwoorden op hun vragen en natuurlijk ook gewoon rijst en andere eerste levensbehoeften. Zo ontstaat er vooral in de lagere kasten ruimte om te vertellen over Christus en Zijn verlossingswerk."

4.3 Diaconale projecten

Uitgelicht: Nakekela aidshulpverlening

Extra zorgen én hoopvolle nieuwe projecten voor Nakekela

Vanuit het Zuid-Afrikaanse Nakekela Christian Community Centre worden aidspatiënten thuis en in een speciale aidskliniek verzorgd. 2020 was ook voor Nakekela een jaar met veel uitdagingen door COVID-19. Tijdens de eerste lockdown in Zuid-Afrika (in april) zijn alle reguliere activiteiten tijdelijk stopgezet. Teamleden volgden een training over COVID-19, waarin ze leerden over alle regels en hoe ze veilig zorg kunnen verlenen tijdens deze pandemie. Dankzij deze kennis kon Nakekela in mei al snel weer open en hun activiteiten veilig herstarten. Ondanks alle beperkingen zijn er afgelopen jaar 107 patiënten opgenomen in de aidskliniek Nakekela Centre. De thuiszorgmedewerkers boden daarnaast zorg aan huis aan 201 patiënten.

Voedselpakketten

De impact van de pandemie is groot. In de regio raken veel mensen hun baan kwijt en hebben gezinnen geen geld meer voor voedsel. Nakekela kon, met steun van Stichting Pharus, in 2020 voedselpakketten uitdelen aan 178 gezinnen. Aan 100 gezinnen konden ze een aantal maanden later nogmaals een voedselpakket geven + groentezaden, zodat de gezinnen zelf groenten kunnen verbouwen.

Nieuwe programma's

Ondanks alles startte Nakekela in 2020 ook nieuwe, waardevolle projecten, waaronder een programma voor tienermeiden. Zij worden bemoedigd vanuit de Bijbel en leren over eigenwaarde en durf om hun dromen waar te maken, zo jong als ze zijn. Ook vindt er binnen dit programma een aparte training plaats voor jonge mannen. Juist dat maakt dit project uniek; wanneer je echt verandering wil bereiken, heb je verandering nodig bij de mannen. Jonge mannen weten vaak niet beter dan dat macho gedrag bij hun mannelijkheid hoort en vrouwen hun 'bezit' zijn. In deze training leren ze over waarden en goede principes met betrekking tot hun man-zijn. Dat helpt om afstand te doen van verkeerde mentaliteit en negatieve gedachten. En zich te richten op hun positieve rol en verantwoordelijkheden in relaties, gezin en omgeving. Deze beide projecten horen bij het Dignity en Dare programma voor jongeren. Doel is om hun waardigheid (dignity) te herstellen, met als gevolg goede keuzes in levensstijl en verminderd risicovol (gezondheids)gedrag. Dit is een prachtig hoopvol programma in een omgeving waar veel geweld tegen vrouwen is, en veel tienerzwangerschappen, gebroken gezinnen en afwezige vaders zijn.

Werken aan zelfstandigheid

Verder maakte Nakekela – samen met twee andere partners van Zuid-Afrika Mission | Verre Naasten – concrete plannen om hun financiële zelfredzaamheid te versterken. Met steun van Zuid-Afrikaanse business consultants deden ze onderzoek en kregen zakelijk advies. Dat leidde voor Nakekela tot het uitwerken en proefdraaien van drie initiatieven om inzicht te krijgen in onder andere kosten en baten: administratieve diensten, moestuinen en een wasserij. Al deze drie initiatieven zijn goed te realiseren voor Nakekela, en spelen in op behoeften in de gemeenschap.

Alle reguliere activiteiten van Nakekela die Verre Naasten steunt zijn door Stichting Pharus gefinancierd in 2020. Het werken aan financiële zelfstandigheid wordt mogelijk gemaakt dankzij Zuid-Afrika Mission | Verre Naasten.



Interview

'IK ERVAAR GODS KRACHT IN HET WERK DAT IK DOE'

"Het kan wel eens gebeuren dat ik de hoop verlies in mijn werk", vertelt Dorcas Mathibela, manager van Nakekela Christian Community Center eerlijk. "Ik voel me dan enorm vermoeid. Maar altijd weer wanneer we als team samen zingen, bidden en Gods Woord lezen, krijg ik nieuwe kracht! Ik laad ervan op en krijg hernieuwde energie om aan de slag te gaan. Ik geloof oprecht dat God vertrouwen heeft in ons werk en de hulp die we vanuit Nakekela kunnen bieden."

Dorcas: "Ik ervaar Gods kracht in het werk dat ik doe. Ik leer om meer op Hem te vertrouwen dan op mijn eigen kunnen. Ik geloof niet dat ik zo ver had kunnen komen zonder God in mijn leven."

Open gesprekken

Een mooie ontwikkeling afgelopen jaar zijn de open en eerlijke gesprekken die we voeren met jongeren tijdens de trainingen. Wanneer je zelf open bent en jouw ervaringen deelt, durven tieners dat ook te doen. We leren binnen ons team ook om meer met elkaar te delen. Daar heb ik aan bijgedragen. Het is goed om uit te spreken waar je tegenaan loopt in je leven. Daar kunnen we dan weer voor bidden met – en voor – elkaar.

Impact corona

De impact van COVID-19 op onze programma's is enorm. De intake van patiënten duurt lang, vanwege alle nieuwe regels en maatregelen. Sommige patiënten sterven nog voordat ze in de kliniek terecht kunnen, omdat ze zolang moeten wachten op de uitslag van de verplichte coronatest voordat ze opgenomen mogen worden. Maar er zijn ook positieve invloeden. Zo zien we dat veel meer jongeren betrokken zijn geraakt bij de supportgroepen. Doordat ze met kleinere groepjes op meer plekken bijeen kwamen, was het makkelijker voor jongeren om aan te sluiten.

Bescherming

Ik ben dankbaar voor Gods bescherming tijdens de COVID-19 pandemie. Geen een van onze patiënten raakte tot nu toe besmet. Wel werden 3 medewerkers positief getest op corona. Gelukkig herstelden zij snel en konden daarna weer aan het werk. Alle programma's zijn voortgezet en we konden doorwerken op alle vlakken, zij het soms op een andere manier dan eerst. Ik heb geleerd om God te vertrouwen met mijn leven."



Interview

‘IK BEN ZWAAR ONDER DE INDRUK VAN DE TLT-CURSISTEN’

“Het is geweldig om te zien hoe deelnemers de manier van leren van TLT eigen maken. Juist in Indonesië waar men gewend is om vooral te leren door naar de docent te luisteren”, vertelt Johannes Veldhuizen. Samen met Rudolf de Vries gaf hij in februari de training op Java. “TLT is leren van elkaar, zelf aan de slag gaan en plannen maken en uitvoeren. Ik heb er bewondering voor hoe deelnemers met deze voor hen heel nieuwe manier van leren aan het werk gaan. Hoe ze in kleine groepjes ervaringen delen en aan elkaar presenteren wat ze uitproberen in de praktijk van hun eigen gemeente thuis. Fantastisch!”

En hoe zij dat aanpakken: daarvan kan Johannes mooie voorbeelden noemen. “Ik moet denken aan Yosua Okvianto. Een jonge predikant – tijdens de februaricursus nog in opleiding – die samen met zijn vrouw aan de slag gaat met pastorale gesprekken voeren in zijn gemeente. Ze hebben kaartjes gemaakt met daarop punten over de inhoud van het bezoek. Die geven ze bij binnenkomst. Er staat bijvoorbeeld op dat ze vragen willen stellen tijdens het bezoek en graag horen hoe het in het gezin gaat. Ook staat er dat ze daar een gesprek over willen voeren en vragen ze concreet of er gebedspunten zijn binnen het gezin. Bij het weggaan geven ze nog een tweede kaartje met daarop een Bijbeltekst en een telefoonnummer waar mensen via WhatsApp contact kunnen opnemen. Prachtig, zo concreet!

Een ander voorbeeld is de Papoease Martina Kurufe. Zij geeft haar eigen opgedane kennis

door tijdens een TLT-cursus in het dorp Kawagit. Vanwege corona kan zij geen cursus organiseren in haar eigen woonplaats, en gaat ze aan de slag in Kawagit, waar ze zelf vandaan komt. Zo mooi dat Martina nu dus onder haar eigen mensen het evangelie verkondigt. Ze geeft de cursus aan kerkleden, maar ook ouderlingen en predikant luisteren mee als ze haar kennis deelt: bijzonder!

Of wat dacht je van Veronila, een getrouwde vrouw en moeder van 3 kinderen. Zij geeft in haar gemeente de TLT-training aan leiders van vrouwengroepen en kinderwerk. En jeugdpastor Andry Ligawan raakte mij tijdens de februaritraining. Hij maakte in één middag – zonder beschikking over boeken en naslagwerk – een dijk van een preek over Jesaja 35. Zo vanuit de Bijbel op papier, vol diepgang. Ik ben zwaar onder de indruk van zijn kennis en vaardigheid.

Ook wil ik graag nog dominee Linus Baito noemen. De wijze waarop hij bijdraagt aan organisatie van deze TLT-training is geweldig. Met zoveel oog voor detail; zo maakte hij een speciale TLT-mok voor de deelnemers, maar regelde ook onder meer de perfecte werk-leeromgeving voor trainingen, certificaten die klaarliggen, een speciale bidstond omdat het derde deel van de training niet door kan gaan wegens corona en een online dienst waar we allemaal via Zoom aanwezig zijn. Fijn om zo verbonden te zijn en blijven.”

4.5 Noodhulp

Uitgelicht: diaconale noodhulp corona wereldwijd

Kerken schieten te hulp na uitbraak coronavirus wereldwijd

Het afgelopen jaar stond zonder meer in het teken van de corona-uitbraak wereldwijd. In Nederland waren en zijn de effecten en zorgen groot. Er is enorm veel veranderd in de samenleving en naar de gevolgen voor de langere termijn kunnen we alleen maar gissen. Voor onze partnerkerken en -organisaties in bijvoorbeeld Afrika, Azië en Zuid-Amerika was en is de corona-uitbraak al helemaal een ramp. Voor hen geen miljardeninjecties van de overheid, nauwelijks sociale vangnetten en geen grote aantallen IC-bedden. Daarom kwamen Verre Naasten, de GZB en het diaconaat van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) in actie via ons gezamenlijke noodhulpplatform Kerkenhelpenkerken.nl.

Woorden én daden

Stuk voor stuk zijn we geen noodhulporganisaties. Maar incidentele noodhulp, uitgevoerd door één of enkele van onze partners, ondersteunen we wel. Wij geloven in kerken die Jezus' licht verspreiden met woorden én daden. Deze coronacrisis vroeg (en vraagt nog steeds) bij uitstek om het praktisch maken van Jezus' liefde, gewoon door er te zijn voor hulpbehoevende mensen.

Uw vrijgevigheid was enorm! Bij elkaar doneerden vele particulieren, kerken en fondsen ruim € 982.000 aan Kerkenhelpenkerken.nl. Meer dan de helft daarvan (ruim € 462.000) kwam binnen via Verre Naasten, waarvan € 174.000 van Stichting Pharos. Alle reden om God te danken.

Met dit geld konden lokale kerken diaconale hulp bieden in hun directe omgeving, waar zij de mensen kennen. De noodhulp bestond bijvoorbeeld uit het uitdelen van voedsel aan gezinnen die door lockdowns zonder inkomen kwamen te zitten. Maar ook uit het voorzien in medische hulpmiddelen in regio's waar nauwelijks tot geen goede medische zorg aanwezig is, zodat coronapatiënten toch verpleegd konden worden.





Interview

'GELUKKIG GAF DE KERK ONS RIJST EN VITAMINES'

Irene, een jonge moeder uit Senvawn in Noordoost-India, kreeg voedselhulp van de lokale Reformed Presbyterian Church. "Door het coronavirus stegen in India de voedselprijzen enorm en ontstonden er voedselzekerheidsproblemen. Voor arme mensen zoals ik werd daardoor de toekomst heel donker", vertelt ze. "Gelukkig gaf de kerk ons rijst, vitamines en een handboek over de gevaren van corona. Met het eten kunnen we het 3 weken volhouden. Toch hebben we nog zorgen. Door de lockdown en de avondklok kunnen we geen rijst en andere gewassen aanplanten, terwijl nu het plantseizoen is. Dus wat hebben we straks? En als dagloner verdien je nu ook niets." Ze verzucht: "Ik heb in mijn leven nog nooit zo'n crisis meegemaakt..."

Mijn leven gered

De Eglise Nouvelle Alliance van dominee Marc Nabie deelde voedselpakketten uit aan behoeftige gezinnen in Burkina Faso. "Ook moslims waren getuige van de vrijgevigheid van de kerk", vertelt hij enthousiast. "Drie van mijn burens, allemaal moslim, kwamen zelfs naar mijn huis om mij te bedanken. Dat verraste mij totaal. Een alleenstaande buurvrouw zei: 'Sinds ik in Ouagadougou woon heeft niemand mij ooit zo geholpen. Jullie hebben mijn leven gered

én dat van mijn zoon en zus.' Een ander zei: 'Toen ik vanmorgen wakker werd, dacht ik eerst dat het een droom was. Maar het bleek echt waar!' Ik kreeg tranen in mijn ogen van alle reacties, het overweldigde mij enorm. Ik zag hoe waar Jezus' woorden zijn dat 'er meer geluk is in geven dan in ontvangen'. Zoveel monden die ons bedankten, al die mensen die huilden van vreugde en verbazing. Zij zagen dat de Heer op hun nood reageerde! Het deed mij óók beseffen hoe groot de nood soms is."

Pijn van de honger

Vanuit Bangladesh deelt een voorganger een soortgelijk getuigenis: "We brachten een voedselpakket bij een hoogbejaarde vrouw nabij Fulbari. Ze moest huilen van blijdschap en bleef ons maar zegenen. Ze had zich er al bij neergelegd dat ze zou sterven, want haar eten was bijna op. Met een restje gepofte rijst en water hield zij zich in leven. Ze had letterlijk pijn van de honger en werd steeds zwakker. Nu vond ze weer hoop om te leven! Ze noemde ons engelen, door God gestuurd." Hij vervolgt: "Dat we ook voedselpakketten kunnen geven aan niet-christelijke families is echt geweldig. Velen hadden een negatieve blik op christenen en de kerk, maar nu ontvingen ze de liefde van Jezus!"





5. RESULTATEN

De doelen voor 2020 staan in het jaarplan 2020 van Verre Naasten. Daarnaast zijn er afdelingsplannen waarin de afdelingshoofden zaken opnemen en wegzetten in tijdschema's. In dit hoofdstuk een schematisch inzicht in de belangrijkste resultaten van de jaarplannen op de volgende hoofdlijnen: binnen- en buitenlandse partners, achterban, Lume, ondersteuning. De kleuren geven aan in welke mate de betreffende doelstelling is behaald in 2020 (verkeerslicht).

5.1 Partners buiten- en binnenland

Doelstelling	Gerealiseerd?
Portfoliobeleid is vastgesteld door Landelijk Samenwerkingsverband (LSV). Plan van aanpak implementatie is ontwikkeld en vastgesteld door LSV.	
Herziening van totaalpakket 'strategy papers/sectornotities' is afgerond, met als doel: transparantie naar partners en eenduidigheid in communicatie. 'Guidelines for support in partnerships' is beschikbaar (2019). Feedback van partners en medewerkers Partners & Programma's (P&P) en Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV) gedurende gebruik is verzameld, voor revisie en vaststelling van definitief document voor meerjarig gebruik in 2021.	

Toelichting/opmerkingen

De belangrijkste resultaten wat betreft partners in buiten- en binnenland komen natuurlijk uit wat er wereldwijd aan mission ondersteund kon worden. Een illustratie daarvan is te vinden in hoofdstuk 4.

Intern wilden we ons in 2020 focussen op het reviseren van onze eigen hulpmiddelen, die we gebruiken om de partners verantwoord en zo goed mogelijk in mission te ondersteunen. Daarover gaan bovenstaande doelstellingen. Wat betreft de tweede doelstelling is er vertraging opgetreden. De herziening van het totaalpakket is nog niet volledig afgerond.

RSV's en Verre Naasten werken vanuit de kaders van het Algemeen beleid mission, nader toegespitst in Richtlijnen voor ondersteuning van partners, Algemene voorwaarden voor PME en Portfoliomanagement. Dit zijn compacte documenten met algemene kaders die van toepassing zijn voor het onderhouden van de relaties met partners en het beheren van programma's. De bedoeling was om in 2020 ook een 'PME_bijsluiter' te schrijven. Deze is bedoeld als uitwerking/achtergrond bij deze beleidsdocumenten. Hier is wel een begin mee gemaakt, maar het is nog niet af. Het gaat om een intern document, waarin nader ingegaan wordt op sommige onderwerpen (bijv. partnerschap en machtsdynamiek) en waarin 'tips en aandachtspunten' staan en keuzes voor bepaalde werkwijzen. Dit zijn onderdelen uit de vroegere sector- en themanotities, die handig zijn voor de uitvoerders in de praktijk en niet pasten in de ontwikkelde beleidsdocumenten of werkprocessen/formats.

Ook de afronding van revisie voor vaststelling van de definitieve versie van de Richtlijnen ondersteuning partners is een paar maanden opgeschoven. Dit document is in december 2019 in gebruik genomen, om er al werkend feedback op te verzamelen. Het duurde even voordat de richtlijnen in het werk van RSV's | Verre Naasten actief ingezet werden en aandacht kregen. Er kon in 2020 onvoldoende feedback verzameld worden om een goede review te kunnen doen. De periode om feedback te verzamelen is verlengd tot half februari 2021.

Beide documenten staan voor het eerste kwartaal van 2021 op de planning om af te ronden.

De vernieuwde formats om te gebruiken in de plannings- en monitoringsfase zijn nu in gebruik genomen en de werkprocessen zijn aangepast. Het oppakken van review richtlijnen en hulpmiddelen voor toepassing in de Evaluatie & Leren fase is bewust uitgesteld. De bedoeling is begin 2021 te werken aan een zogeheten Theory of Change voor de organisatie. Daar willen we straks gebruik van maken om gericht bij aan te kunnen sluiten.

5.2 Achterban

Doelstelling	Gerealiseerd?
Evalueren en vaststellen van (vernieuwd) communicatiebeleid, plus huisstijlhandboek, met aandacht voor branding/positionering rond mission buitenland en mission binnenland, in samenwerking met de kerken (GKv, NGK e.a.) en Lume.	
Evalueren en vaststellen (vernieuwd) aanbod, samenwerking en contracten voortgezet onderwijs rond thema's internationalisering, identiteitsversterking, leerlingenreizen en fondsenwerving.	
Ontwikkelen (incl. uittesten) vernieuwde, eenvoudige fondsenwervende activiteit voor het basisonderwijs. Na testfase verdere uitrol in 2021.	
Ontwikkelen en inrichten 5 'customer journeys' binnen Engage, gebaseerd op data-inzichten (dashboards Data Inside), met als doel: vasthouden en versterken (financiële) betrokkenheid.	
Versterken online bereik (zowel qua betrokkenheid/ engagement, als financieel), met optimale inzet van kanalen (websites, social media) en middelen (nieuw: videomarketing). Voorbereiden nieuwe corporate website in 2021.	
Realiseren draagvlak voor gezamenlijke visie met RSV's over relatiebeheer kerken, waarbij ambassadeursstrategie leidend is. Met 4 RSV's zijn daarover afspraken vastgelegd.	
Afronden pilotfase rond gezamenlijke fondsenwerving met RSV's, waarbij geleerde lessen zijn beschreven.	

Toelichting/opmerkingen:

Vanwege corona zijn de scholen in Nederland waar Verre Naasten mee samenwerkt (Meppel, Drachten en Amersfoort) niet toegekomen aan een grondige evaluatie. De geplande programma's konden niet uitgevoerd worden in 2020.

Het ontwikkelen van activiteiten en materialen voor het basisonderwijs loopt nog. Dit heeft vertraging opgelopen vanwege de coronapandemie. Dit wordt in 2021 afgerond.

Het nieuwe dashboard is geïnstalleerd, maar er is nog niet optimaal gebruik van gemaakt. Dit liep onder meer vertraging op door migratie naar de cloud-omgeving en moet nog verder uitgedacht worden.

De pilotfase rond gezamenlijke fondsenwerving met RSV's is nog niet afgerond.

5.3 Lume

Doelstelling	Gerealiseerd?
Verdubbeling in groei online bereik en interactie via de online kanalen: Instagram, Facebook, e-mailnieuwsbrief en bezoekers website.	
Initiëren van tenminste 3 innovatieve, creatieve inhoudelijke producten, als aanvulling op de Lightswitchboxen.	
Initiëren van tenminste 3 activiteiten door ambassadeurs / Lume-vrouwen die bijdragen aan groei in bereik en inkomsten Lume (#tender)	
Groei in offline activiteiten: aanwezig (m.i.v. ambassadeurs) op tenminste 20 events van derden (was 5) en organiseren van tenminste 75 (was 60) Lightswitchavonden.	
Verdubbeling van het aantal members.	

Toelichting/opmerkingen:

Geen verdubbeling in groei online bereik, wel 30% groei.

Initiëren van producten is wel voorbereid, maar nog niet uitgevoerd.

5.4 Ondersteuning

Doelstelling	Gerealiseerd?
Het geheel van (werk)reizen (van en naar buitenlandse partners) evalueren en komen tot aanbevelingen.	
De samenwerking met/dienstverlening aan RSV's en de bijbehorende gemeenten optimaliseren met als doel: actualiseren werkwijze voor verantwoord projectbeheer én gemeenten goed bedienen wat betreft mission.	

Toelichting/opmerkingen:

Er zijn geen reizen geweest, daarom nu geen evaluatie. Door corona zal reizen in de toekomst ook anders worden ingezet. Dit willen we meenemen in een toekomstige nota over reizen.



6. ORGANISATIE

6.1 Personeelsbeleid

Voor het uitvoeren van ons werk zijn we afhankelijk van goed functionerende en gemotiveerde medewerkers die hun werk met plezier doen. Daarom willen we hen goede ondersteuning, waardering en een plezierig en professioneel werkklimaat bieden. In het personeelsbeleidsplan komt nadrukkelijk tot uiting dat Verre Naasten vrijwillige medewerkers inzet. Zo willen we meer mensen betrekken bij mission. Deze betrokkenheid kan weer omgezet worden in 'ambassadeurschap'.

Verre Naasten kent een platte organisatiestructuur. Naast de directie en het directiesecretariaat heeft onze organisatie vier afdelingen: bedrijfsvoering, communicatie en fondsenwerving, partners en programma's en Lume. In 2020 hielden we alleen een personeelsvergaderingen in december, de geplande vergadering in maart kwam te vervallen vanwege de net ingestelde lockdown in verband met corona. Medewerkers van Verre Naasten konden wel schriftelijk reageren op o.a. het jaarverslag 2019.

Onderstaande tabel is een weergave van de ontwikkeling in het personeelsbestand van Verre Naasten (situatie per 31 december 2020):

Omschrijving	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020
Aantal medewerkers	23	24	24
Fulltime/parttime	5 / 18	6 / 18	5 / 19
FTE's	17,66	18,38	18,00
Vrouwelijke medewerkers	15	14	14
Mannelijke medewerkers	8	10	10
Gemiddelde leeftijd	44,93	44,51	45,51
Gemiddeld aantal dienstjaren	9,79	8,53	9,53
Ziekteverzuim* (excl. zwangerschapsverlof)	0,89%	3,48%	5,92%

*Het ziekteverzuim was in 2020 aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren. Deze stijging was (grotendeels) niet werk gerelateerd en zal naar verwachting in 2021 weer dalen.

Veiligheid en welzijn

In 2019 voerden we een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit. Dit is een inventarisatie van de gevaren binnen Verre Naasten ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van medewerkers. Dat leidde tot een plan van aanpak waarvan we de actiepunten inmiddels al opvolgden.

Vrijwilligersbeleid

Verre Naasten doet regelmatig, voor allerlei werkzaamheden een beroep op vrijwilligers, op kantoor of in het (buiten)land. Het gaat om mensen die zich erg betrokken voelen bij onze missie en daarom graag willen bijdragen aan 'geloof delen wereldwijd, in woorden en daden'.

6.2 Keurmerken

CBF-Erkend goed doel

Sinds 1 januari 2002 is Verre Naasten drager van het CBF-Keur (Centraal Bureau Fondsenwerving, Erkend Goed Doel). We hanteren bij de fondsenwerving ook de gedragscode van het CBF.

ANBI

Verre Naasten heeft, sinds de invoering ervan in januari 2008, een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst ons erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel donateurs als Verre Naasten. Het RSIN-nummer van Verre Naasten is 004668728.

ISO 9001:2015

Sinds juni 2008 is Verre Naasten ISO9001 gecertificeerd. ISO 9001 is een norm die eisen stelt aan het kwaliteitsmanagementsysteem van een organisatie.

6.3 Risicomanagement

Als mission-organisatie die wereldwijd actief is, heeft Verre Naasten te maken met uiteenlopende risico's. Omgaan met onzekerheid in een dynamisch complexe omgeving is een rode draad in al onze activiteiten.

In 2020 heeft Verre Naasten een nieuw risicomanagementmodel ontworpen om zo de geïdentificeerde risico's te beheersen. De risico's zijn onderverdeeld in vijf risicogebieden. De streefwaarde voor risicobereidheid is per risicogebied bepaald. Alle geïdentificeerde risico's zijn vervolgens beoordeeld op basis van kans en impact. De gemiddelde score van alle geïdentificeerde risico's blijven ruim onder de normwaarde. Per geïdentificeerd risico is er een voorkeursstrategie, waarbij gekozen kan worden uit: vermijden; beheersen – reduceren; overdragen of accepteren. Ook zijn er beheersingsmaatregelen benoemd, of worden er op basis van de jaarlijkse herbeoordeling aanvullende acties en/of beheersingsmaatregelen voorgesteld.

Hieronder worden van ieder risicogebied enkele bijzonderheden uitgelicht.

Strategische risico's

De traditionele wervingsmethoden verschuiven en de 'meer structurele' inkomsten van de achterban laten een dalende trend zien. Verre Naasten is zich hiervan bewust en in het nieuwe meerjarenbeleidsplan is expliciet aandacht voor de demografische opbouw van de achterban van Verre Naasten. Vandaaruit onderzoeken we de kansen en mogelijkheden om beter aan te sluiten bij het bereiken van de achterban met het mission-werk van Verre Naasten.

Financiële risico's

Het financieel beleid gaat bij Verre Naasten om het uitzetten van een koers, gericht op het bereiken van de organisatiedoelen.

Het financieel beheer concentreert zich op het bewaken van de koers en bestaat uit acties en spelregels die moeten voorkomen dat de inzet van de middelen de focus verliest, vooraf gestelde grenzen overschrijdt, nieuwe risico's veroorzaakt, bestaande risico's onvoldoende bestrijdt of verspilling van middelen veroorzaakt. Verre Naasten voert geen actieve beleggingsactiviteiten uit. Uitzondering hierop vormt de belegging in het Oikocredit Nederland Fonds. Overtollige middelen worden bij een aantal Nederlandse financiële instellingen ondergebracht.

Een risico is teruglopend (ledental) gemeentes, teruglopend aantal donateurs en dalende collecteopbrengsten. Als beheersingsmaatregel zet Verre Naasten in op het vergroten van de betrokkenheid achterban. Dit richt zich met name op het verdiepen van de relatie met bestaande donateurs, maar er wordt ingezet op het hebben van een mission-ambassadeur in iedere GKv-gemeente en het ontwikkelen van een nieuwe strategie op het werven van nieuwe donateurs.

Een ander geïdentificeerd risico is dat door externe factoren – zoals een pandemie – evenementen, activiteiten en kerkdiensten langdurig stil komen te liggen. In 2020 werden we hier nadrukkelijk bij bepaald door de coronapandemie. Verre Naasten speelt hierop in door meerdere manieren om te doneren te onderzoeken, zoals digitaal collecteren, en het ontwikkelen van alternatieve manieren zoals kleinschalige activiteiten of online evenementen.

Compliance risico's

De risicobereidheid van Verre Naasten is laag als het gaat om risico's die vallen in deze categorie. Denk aan risico's als niet-ethische fondsenwerving, verwijtbaar falend toezicht door bestuur en/of directie, of de opslag van gegevens (van donateurs, medewerkers, partners) worden gehackt of gelekt. Om deze risico's te beheersen zijn tal van beheersingsmaatregelen in het leven geroepen. Intern hebben wij allerlei maatregelen getroffen, maar ook extern toezicht door het CBF, ANBI, externe accountantscontrole en ISO certificering.

Operationele risico's

Ons werk wereldwijd brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee. Een operationeel risico als veiligheid heeft de hoogste prioriteit en is voor Verre Naasten een integraal onderdeel van de zorgplicht voor haar medewerkers. Het veiligheidsbeleid geeft weer hoe Verre Naasten veiligheidsrisico's wil beheersen. Zo willen we de gevolgen van deze risico's voor onze eigen organisatie en partnerorganisaties, ons personeel, onze reputatie en bezittingen beperken. We zijn ons er daarbij van bewust, dat we niet alle risico's kunnen vermijden. Het personeel van Verre Naasten realiseert zich dat ook en is gemotiveerd om onzekerheden op een verantwoordelijke manier te accepteren bij de uitvoering van hun werk in Gods Koninkrijk en om – zoals in alles – op de Heer te vertrouwen.

Het veiligheidsbeleid beschrijft de organisatorische aanpak van veiligheid en stelt algemene regels voor veiligheidsbeheersing. Zo willen we onze medewerkers informeren om een actieve rol te spelen in het verminderen van risico's. In dit alles zien we veiligheidsbeheersing niet als beperkend, maar als een manier om ons werk en daardoor de voortzetting van projecten mogelijk te maken, onder omstandigheden die zonder veiligheidsbeheersing niet langer mogelijk zouden zijn.

Reputatierisico's

Imagoschade door bijvoorbeeld frauduleuze handelingen binnen Verre Naasten is een groot risico waarmee het vertrouwen in de organisatie ernstig geschaad kan worden. Om dit risico te beheersen, hebben we o.a. een anti-fraude en corruptiebeleid, is er een bevoegdhedenregeling, functiescheiding en een systeem van (interne) audits.

Een ander risico is integriteitsschending (grensoverschrijdend gedrag) door medewerkers van Verre Naasten. Verre Naasten heeft in 2020 een integriteitsbeleid opgesteld, als aanvulling op andere (beleids) documenten waarin ook aandacht is voor diverse integriteitsaspecten. Daar waar nodig wordt ernaar gerefereerd in het integriteitsbeleid. Het integriteitsbeleid beschrijft expliciet de waarden en normen die Verre Naasten hanteert. Het geeft aan vanuit welke waarden wij werken en geeft de grenzen (normen) aan wanneer bepaalde handelingen niet geoorloofd zijn en wanneer, in voorkomend geval, sancties genomen moeten worden.

Om een moreel kompas te ontwikkelen, de waarden en normen levend te houden en te ontwikkelen bespreken we als collega's jaarlijks een aantal morele dilemma's.

Het integriteitsbeleid en de gedragscode buitenlandse werkreizen is op onze website gepubliceerd.



VERANTWOORDINGSVERKLARING

Het bestuur van Verre Naasten onderschrijft volgens Statuten en Directiestatuut de volgende uitgangspunten: scheiding tussen de functies, toezicht houden, besturen en uitvoeren; optimale besteding van de middelen en optimale relaties met belanghebbenden.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren

Verre Naasten is een stichting, opgericht op 31 december 2001, rechtsopvolger van de vereniging De Verre Naasten (opgericht december 1978). De stichting is statutair gevestigd te Zwolle. Het bestuur van Verre Naasten, tevens bestuur van het LSV, heeft een toezichthoudende taak t.o.v. Verre Naasten, de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding en uitvoering ligt bij de directeur van Verre Naasten. De directeur rapporteert hierover, conform de vastgestelde planning en control cyclus, aan het bestuur.

Optimale besteding van de middelen

Het meerjarenbeleidsplan 2017-2021 is ontwikkeld en door het LSV vastgesteld op 20 mei 2017. Het meerjarenbeleidsplan verwoordt het plan van aanpak van Verre Naasten. Of de ontvangen middelen optimaal besteed worden, wordt door Verre Naasten scherp gemonitord en geëvalueerd. Hiervoor zijn diverse monitorings- en evaluatie-instrumenten beschikbaar zoals het Management Informatie Systeem (MIS), periodieke rapportages, financiële overzichten en projectevaluaties. Deze maken onderdeel uit van de planning en control cyclus. Besteding van de middelen wordt continu getoetst aan de daaraan ten grondslag liggende afspraken (begrotingen, contracten, partnerovereenkomsten). Aanvragen van partners worden via een uitgebreid systeem van toetsing beoordeeld; van planning en uitvoering tot evaluatie.

Optimale relaties met belanghebbenden

Verre Naasten hecht grote waarde aan goede relaties met haar achterban en partners. Interactieve en transparante communicatie is daarbij van cruciaal belang. Communicatie vindt plaats via persoonlijk of telefonisch contact. Daarnaast maakt Verre Naasten gebruik van diverse offline en online kanalen. Binnen de kaders van de ISO-kwaliteitssystematiek wordt er binnen Verre Naasten sterk gedacht in termen van klanten en leveranciers. Klanttevredenheid en klachtenprocedures zijn belangrijke onderwerpen in de jaarplannen. De verantwoordingsverklaring is op 8 april 2021 vastgesteld door het bestuur van Verre Naasten.





7. JAARREKENING

7.1 Inleiding

Verre Naasten heeft een bijzonder jaar achter de rug. Vanwege de bijzondere omstandigheden door het coronavirus konden wij niet de activiteiten doen die vooraf verwacht en begroot waren. Er was een negatief resultaat van € 360.077,- begroot. Uiteindelijk viel het financieel resultaat positief uit; de inkomsten vielen € 611.502,- hoger uit dan begroot. De hogere inkomsten zijn grotendeels te danken aan forse bijdragen van Stichting Pharus voor diverse projecten en ontvangsten uit nalatenschappen die niet waren begroot. Dit geldt ook voor de donaties voor noodhulp corona. De baten uit kerken die lager waren dan begroot konden hiermee ruimschoots worden opgevangen. De lasten daarentegen vielen juist lager uit dan begroot, doordat veel activiteiten en evenementen vanwege de beperkende maatregelen geen doorgang konden vinden. Maar ook de internationale reiskosten en kosten voor het blad Naast vielen aanmerkelijk lager uit. Door hogere inkomsten, en lagere lasten, kon ook meer besteed worden aan de doelstellingen. Het werkelijk resultaat over 2020 komt daarmee uit op € 249.927,-. Het resultaat wordt voor een groot deel toegevoegd aan de liquiditeitsreserve, die hiermee weer is aangevuld tot iets boven de berekende norm, en voor een kleiner deel aan bestemmingsfondsen.

De ratio's waar Verre Naasten op stuurde (zie hoofdstuk 7.7) blijven allemaal binnen de norm van Verre Naasten.

Op de volgende pagina volgt de jaarrekening van Stichting Verre Naasten, waarin het resultaat over 2020 is verwerkt.

7.2 Balans

		31 december 2020	31 december 2019
Activa			
Materiële vaste activa	1	€ 56.599	€ 76.753
Investering Oikocredit	2	€ 861.047	€ 1.061.047
Vorderingen	3	€ 554.131	€ 313.987
Liquide middelen	4	€ 1.248.560	€ 897.085
Totaal activa		€ 2.720.338	€ 2.348.873
Passiva			
Reserves en Fondsen	5		
Reserves		€ 1.892.571	€ 1.700.793
Fondsen		€ 351.879	€ 293.729
		€ 2.244.450	€ 1.994.522
Voorzieningen	6	€ 23.061	€ 21.219
Kortlopende schulden	7	€ 452.827	€ 333.131
Totaal passiva		€ 2.720.338	€ 2.348.873

7.3 Resultaat (staat van baten en lasten)

		Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving	8	€ 5.369.939	€ 4.728.290	€ 5.187.909
Baten uit gezamenlijke acties	9	€ 17.605	€ -	€ 50.810
Acties derden	10	€ 10.250	€ 15.000	€ 32.973
Bijdrage Lume	11	€ 36.107	€ 80.000	€ 7.152
Overige baten en lasten	12	€ 891	€ -	€ 8.741
Som van de baten		€ 5.434.792	€ 4.823.290	€ 5.287.585
Lasten				
Besteed aan doelstellingen	13			
Kerkelijk opbouwwerk		€ 621.171	€ 694.805	€ 578.802
Evangelisatie		€ 1.409.519	€ 1.499.925	€ 1.407.126
Diaconaat		€ 800.920	€ 641.973	€ 931.339
Training		€ 942.492	€ 1.107.990	€ 1.000.117
Noodhulp		€ 434.080	€ 43.873	€ 130.670
Betrokkenheid achterban		€ 488.289	€ 567.945	€ 804.036
		€ 4.696.471	€ 4.556.510	€ 4.852.090
Wervingskosten	14	€ 236.499	€ 284.314	€ 326.488
Kosten beheer en administratie	15	€ 251.730	€ 351.043	€ 320.501
Som van de lasten		€ 5.184.700	€ 5.191.867	€ 5.499.080
Saldo voor financiële baten en lasten		€ 250.092	€ -368.577	€ -211.494
Saldo financiële baten en lasten	16	€ -165	€ 8.500	€ 6.024
Saldo van baten en lasten		€ 249.927	€ -360.077	€ -205.470
Bestemming saldo van baten en lasten overschot/tekort toegevoegd/onttrokken aan:				
Continuïteitsreserve		€ 742.571	€ -40.101	€ -
Liquiditeitsreserve		€ -277.671		€ -72.329
Bestemmingsreserves noodhulp		€ -50.000		
Bestemmingsreserve Lume		€ -160.322	€ -200.000	
Bestemmingsreserve Mission Nederland		€ -62.800	€ -62.800	
Bestemmingsfondsen		€ 58.150	€ -57.176	€ -133.141
		€ 249.927	€ -360.077	€ -205.470

7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen	
Voornaamste activiteiten	Verre Naasten is een stichting (Kamer van Koophandel 40506306) gevestigd te Zwolle. Samen met en namens lokale kerken in Nederland werken wij mee aan de verspreiding van het evangelie, wereldwijd. We onderhouden hiervoor relaties met kerken en christelijke organisaties die in hun directe omgeving het geloof delen, in woord en daad. Zo willen we, als broers en zussen in Gods wereldwijde kerk, samen optrekken in het geloof en kerk-zijn en Gods reddingsplan bekendmaken. Tot wederzijdse steun, inspiratie en bemoediging en dit alles tot eer van God. Kort samengevat als 'geloof delen wereldwijd'.
Toegepaste standaarden	De jaarrekening, na verwerking van het resultaat, is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De jaarrekening is opgemaakt op 8 april 2021.
Schattingen	Bij het toepassen van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van Verre Naasten zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, vermelden we de aard van deze oordelen en schattingen (inclusief de bijbehorende veronderstellingen) bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.
Stelselwijziging	In 2020 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.
Omrekening van vreemde valuta	De valutakoersverschillen die optreden bij transacties, nemen we als resultaat in de staat van baten en lasten op. We achten de koersrisico's beperkt, daarom zijn deze risico's niet afgedekt. Per balansdatum is er geen sprake van posities in vreemde valuta.
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	
Algemeen	Voor zover niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde, daarbij rekening houdend met eventuele waardeverminderingen.
Vaste activa	
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa waarderen we op basis van de aanschafwaarde, verminderd met de lineaire afschrijving op basis van de verwachte levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar rato afgeschreven.
Vlottende activa	
Investering in Oikocredit Nederland Fonds	De investering in Oikocredit Nederland Fonds waarderen we tegen kostprijs. Indien er sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering gebeurt ten laste van de staat van baten en lasten. De ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar.
Vorderingen	Vorderingen waarderen we bij eerste verwerking tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Voorzieningen wegens oninbaarheid brengen we in mindering op de boekwaarde van de vordering.
Passiva	
Reserves	Bestemmingsreserves zijn gelden die door het bestuur voor een specifiek doel zijn geormerkt.
Fondsen	Bestemmingsfondsen ontstaan door ontvangen gelden die door derden zijn gegeven met een specifieke bestemming, waarvan nog geen besteding heeft plaatsgevonden.

Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Bij Verre Naasten is het loopbaanbudget als voorziening opgenomen.
Kortlopende schulden	Kortlopende schulden waarderen we bij de eerste verwerking tegen reële waarde. Dit is meestal de nominale waarde. Onder kortlopende schulden vallen de nog te betalen bedragen in het verslagjaar, maar waarvan per balansdatum de nota nog niet is ontvangen. Kortlopende schulden worden naar verwachting binnen een jaar afgewikkeld.
Grondslagen voor resultaatbepaling	
Algemeen	Ontvangsten en uitgaven rekenen we in de staat van baten en lasten toe aan de periode waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de donaties: deze worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Alle opbrengsten nemen we voor het brutobedrag in de baten op, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, presenteren we in de staat van baten en lasten als last.
Baten	
Nalatenschappen	De jaarrekening, na verwerking van het resultaat, is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De jaarrekening is opgemaakt op 8 april 2021.
Lasten	
Bestedingen aan doelstellingen	Onder 'Bestedingen aan doelstellingen' verstaan we de in het verslagjaar toegekende bedragen voor de projecten waarmee we aan onze doelstellingen werken en de uitvoeringskosten die we aan hetzelfde jaar kunnen toerekenen, voor zover deze toekenningen betrekking hebben op het verslagjaar.
Wervingskosten	Alle kosten van activiteiten waarmee we mensen stimuleren om geld te geven voor één of meer van onze doelstellingen, worden aangemerkt als 'Wervingskosten'. Dit houdt in dat ook kosten voor publiciteit en communicatie hieronder vallen, tenzij het om bewustwordingsactiviteiten gaat. Regelmatig is er bij activiteiten sprake van een combinatie van bewustwording en werving baten. In die gevallen rekenen we de kosten die betrekking hebben op bewustwording voor dat deel zo nauwkeurig mogelijk toe.
Kosten beheer en administratie	Kosten beheer en administratie zijn kosten voor (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan een doelstelling of de wervingskosten.
Personeelskosten	De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten
Waarderingsgrondslagen WNT	Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) houdt Verre Naasten zich aan de Beleidsregel toepassing WNT en hanteert deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening.
Pensioenlasten	Verre Naasten neemt deel aan de bedrijfstakpensioenregeling die is ondergebracht in het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie verantwoorden we als last in de staat van baten en lasten, en voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, nemen we deze als verplichting op de balans op. We hebben geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premiebijdragen. Om deze reden brengen we de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat.

7.5 Toelichting op de balans per 31 december 2020

(1) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Inventaris	Computer apparatuur	software	totaal
Boekwaarde 1 januari 2020	€ 25.705	€ 5.539	€ 45.499	€ 45.499
Af: Afschrijvingslast	€ -9.132	€ -3.944	€ -21.088	€ -21.088
Bij: Investerings		€ -418	€ 14.440	€ 14.440
Boekwaarde 31 december 2020	€ 16.572	€ 1.177	€ 38.850	€ 38.850

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Inventaris	20%
Computerapparatuur	33,33%
Software	20,00% / 33,33%

(2) Investerings in Oikocredit Nederland Fonds

	31 december 2020	31 december 2019
Participatie in Oikocredit Nederland Fonds	€ 861.047	€ 1.061.047

Sinds 2015 is een deel van de middelen die niet direct voor de uitvoering nodig zijn, ondergebracht in het Oikocredit Nederland Fonds. Oikocredit is een wereldwijd opererende organisatie die private financiering verschaft aan microfinancieringsinstellingen. Daarnaast verleent zij ook krediet aan coöperaties, fairtrade-organisaties en ondernemingen die zich richten op duurzame economische ontwikkeling op lange termijn. Onze ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar.

(3) Vorderingen

De looptijd van de vorderingen is maximaal één jaar.

	2020	2019
Nog te ontvangen bedragen	€ 513.103	€ 233.205
Debiteuren	€ -	€ 37.191
Vooruitbetaalde bedragen	€ 39.229	€ 43.591
Overige vorderingen	€ 1.799	€ -
Stand per 31 december	€ 554.131	€ 313.987

Nog te ontvangen bedragen:

Deze post bestaat per balansdatum grotendeels uit € 362.234,- nog te ontvangen van RSV's (regionale samenwerkingsverbanden van kerken) en € 145.270,- uit nog te ontvangen bedragen uit nalatenschappen. De verwachting is dat we deze bedragen binnen een jaar ontvangen.

(4) Liquide middelen

Tijdelijk niet benodigde liquiditeiten worden bij een aantal Nederlandse financiële instellingen ondergebracht. De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

	2020	2019
Banken	€ 1.248.560	€ 897.085

(5) Reserves en fondsen

	1-1-2020	Dotatie	Onttrekking	31-12-2020
Reserves				
Continuïteitsreserve	€ 725.000	€ 742.571		€ 1.467.571
Liquiditeitsreserve	€ 277.671		€ 277.671	€ -
Bestemmingsreserve noodhulp	€ 50.000		€ 50.000	€ -
Bestemmingsreserve Lume	€ 460.322		€ 160.322	€ 300.000
Bestemmingsreserve Mission Nederland	€ 187.800		€ 62.800	€ 125.000
Reserves totaal	€ 1.700.793	€ 742.571	€ 550.793	€ 1.892.571
Fondsen				
Bestemmingsfonds Indiareis Leerdam - Gorinchem	€ -	€ 4.054		€ 4.054
Bestemmingsfonds Noodhulp Corona		€ 32.205		€ 32.205
Bestemmingsfonds Curaçao (van IRK Dordrecht)	€ -	€ 4.000		€ 4.000
Bestemmingsfonds India (Mission School in Chhapara)	€ 48.794		€ 26.026	€ 22.767
Bestemmingsfonds Indonesië (Sola Gratia Kinderhome)	€ 32.588		€ 32.588	€ -
Bestemmingsfonds Indonesië TLT	€ -	€ 10.000		€ 10.000
Bestemmingsfonds Kenia (Regionale conferentie Afrika)	€ 2.500		€ 2.500	€ -
Bestemmingsfonds Missie conferentie	€ -	€ 6.181		€ 6.181
Bestemmingsfonds Suriname	€ 1.500			€ 1.500
Bestemmingsfonds Communicatiedoeleinden	€ 90.124			€ 90.124
Bestemmingsfonds HBS	€ 57.176	€ 62.824		€ 120.000
Bestemmingsfonds uit nalatenschap	€ 61.047			€ 61.047
Fondsen totaal	€ 293.729	€ 119.264	€ 61.114	€ 351.878

Het beleid van Verre Naasten is erop gericht om de reserves op een verantwoorde wijze zo minimaal mogelijk te houden.

Continuïteitsreserve:

Het doel van de continuïteitsreserve is het dekken van risico's en zeker stellen dat Verre Naasten ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De hoogte van deze reserve is gebaseerd op een analyse van specifieke risico's, zoals:

1. personeelskosten en doorlopende organisatiekosten voor een periode van zes maanden om terugloop van inkomsten tijdens een overbruggings- of liquidatieperiode op te kunnen vangen;
2. een bedrag om directe nood te kunnen bieden in noodhulpsituaties;
3. opvangen van valutarisico's;
4. opvangen seizoensinvloeden om toegezegde projectbetalingen tijdig uit te kunnen voeren;
5. egalisatie risico begroten nalatenschappen;
6. een bedrag voor ernstige ongevallen en/of calamiteiten en
7. impact problemen op gebied van ICT.

De berekende noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt ongeveer € 1.350.000,-.

Op dit moment ligt de reserve zo'n 10% hoger. Verre Naasten heeft als beleid dat de continuïteitsreserve maximaal 20% mag afwijken van het berekende streefbedrag.

De richtlijn voor Goede Doelen stelt een maximum continuïteitsreserve van 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Voor Verre Naasten betekent dit een maximum van € 2.825.700,-. Verre Naasten blijft ruim onder de maximaal toegestane richtlijn.

Liquiditeitsreserve en bestemmingsreserve noodhulp:

In 2020 is besloten dat deze twee reserves onderdeel worden van de continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserve Lume:

In het meerjarenbeleidsplan 2017 – 2021 heeft Verre Naasten de keuze gemaakt om een label te introduceren gericht op christenvrouwen in de leeftijd van 20 – 45 jaar, onder de merknaam Lume.

De huidige reserve is toereikend voor de te verwachten uitgaven van Lume in 2021 en 2022.

Bestemmingsreserve Mission Nederland:

In het meerjarenbeleidsplan 2017 – 2021 heeft Verre Naasten gekozen om – naast mission-werk in het buitenland – ook budget beschikbaar te stellen voor mission-werk in Nederland. De vraag vanuit lokale kerken in Nederland hiervoor groeit. Hiervoor wordt jaarlijks maximaal 5% van de totale lasten beschikbaar gesteld.

De huidige reserve is toereikend voor de te verwachten uitgaven voor missionaire projecten in Nederland in 2021.

Bestemmingsfondsen:

Er is een bestemmingsfonds communicatiedoeleinden (opgebouwd uit reserves 'Naast'). Dit fonds is in 2020 niet aangesproken. De reserve zal besteed worden voor communicatiedoeleinden voor ons mission-werk.

In 2018 is het werk van 'Hulp Buitenlandse Studenten' (Stichting HBS) overgenomen door Verre Naasten. Vanuit het resultaat is er een bedrag toegevoegd aan dit bestemmingsfonds om de aangegane verplichtingen voor 2021 en 2022 te kunnen voldoen.

In 2016 ontving Verre Naasten een bedrag uit een nalatenschap (via het GKV-deputaatschap Financiën & Beheer). In het testament is opgenomen dat alleen het rendement uit deze nalatenschap besteed mag worden. Het ontvangen bedrag is ondergebracht in het Oikocredit Nederland Fonds. Het rendement dat daarover ontvangen is, wordt jaarlijks door Verre Naasten besteed aan haar doelstelling.

Voor de overige bestemmingsfondsen geldt dat in de benaming is aangegeven waar het fonds voor bestemd is. In 2020 hebben er diverse toevoegingen en onttrekkingen plaatsgevonden. In 2020 zijn geen herbestemmingsbesluiten genomen door het bestuur.

(6) Voorziening

Onder deze post valt het loopbaanbudget. Dit budget is door Verre Naasten gereserveerd voor haar werknemers.

	2020	2019
Voorzieningen	€ 23.061	€ 21.219

Onder deze post valt het loopbaanbudget. Dit budget is door Verre Naasten gereserveerd voor haar werknemers.

(7) Kortlopende schulden

	2020	2019
Crediteuren	€ 16.143	€ 33.458
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 68.076	€ 64.293
Pensioenen	€ -32	€ 1.889
Reservering verlofuren	€ 64.537	€ 89.580
Nog te betalen bedragen	€ 259.375	€ 130.092
Vooruit ontvangen bedragen	€ 44.728	€ 13.820
Stand per 31 december	€ 452.827	€ 333.131

7.5.1 Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen

Verre Naasten huurt van SHGO (Stichting Huisvesting Gereformeerde Organisatie) een kantoorruimte. In 2017 stelde SHGO hiervoor een onderverhuurovereenkomst op voor de periode 2017 – 2021. De totale huursom voor Verre Naasten bedraagt tot en met 31 december 2021 (12 maanden) € 46.966,-.

Het doel van SHGO is het verwerven, beheren en exploiteren van huisvesting voor gereformeerde organisaties en het bevorderen van de samenwerking tussen deze organisaties. De stichting verhuurt kantoorruimte aan diverse organisaties waaronder ook aan Verre Naasten. In het bestuur van SHGO heeft Verre Naasten ook een zetel. Het vermogen van SHGO wordt gevormd door de oprichters van de stichting (waaronder Verre Naasten). Bij ontbinding van de stichting wordt een positief saldo van de organisaties die in de 5 jaar voorafgaand aan de ontbinding huurder waren van SHGO verdeeld naar rato van de door haar betaalde huur in deze 5 jaar.

Partnertoekenningen

Op basis van de vastgestelde begroting wordt de partner geïnformeerd over de ruimte voor het nieuwe jaar. De hoogte van dit bedrag wordt derhalve in de niet in balans opgenomen regelingen omdat er geen sprake is van een verplichting. De toegekende ruimte aan partners op 1 januari 2021 bedraagt in totaal € 2.760.530,-.

7.6 Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

(8) Baten uit eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Particulieren	€ 1.520.498	€ 1.500.000	€ 1.588.862
Kerken	€ 146.615	€ 250.000	€ 261.950
Scholen	€ 350	€ -	€ 2.147
Organisaties	€ 529.530	€ 340.000	€ 663.260
Noodhulp - Particulieren	€ 150.613	€ -	€ 2.815
Noodhulp - Kerken	€ 68.173	€ -	€ 8.793
Noodhulp - Scholen	€ -	€ -	€ -
Noodhulp - Organisaties	€ 224.136	€ -	€ 50
Bijdrage RSV's	€ 2.504.422	€ 2.638.290	€ 2.524.085
Erfenissen en legaten	€ 225.602	€ -	€ 135.945
Baten eigen fondsenwerving	€ 5.369.939	€ 4.728.290	€ 5.187.909

De baten uit eigen fondsenwerving worden in deze toelichting gesplitst naar herkomst (doelgroepen).

Particulieren en kerken:

De totale inkomsten uit kerken zijn ruim een ton lager dan begroot. Vanwege de coronamaatregelen zijn er minder mission-zondagen georganiseerd, wat onder meer resulteerde in minder collectes. De donaties die we van particulieren mochten ontvangen zijn ruim €20.000,- hoger dan begroot. We zijn onze achterban dankbaar dat ze ook in 2020 het werk van Verre Naasten ruimhartig hebben ondersteund.

Organisaties:

De totale inkomsten uit organisaties bedragen in 2020 € 529.530,-, waarvan € 454.729,- van Stichting Pharos. Verre Naasten en haar partners wereldwijd zijn Stichting Pharos zeer erkentelijk dat dankzij deze bijdrage een aantal extra projecten uitgevoerd konden worden.

Noodhulp:

Verre Naasten participeert in het noodhulpfonds Kerkenhelpenkerken.nl, voor wereldwijde noodhulp voor en door kerken, vanuit christelijke naastenliefde. Kerkenhelpenkerken.nl is een initiatief van de GZB, het CGK-deputaatschap Diaconaat en Verre Naasten. In 2020 is er een gezamenlijke actie opgezet voor coronanoodhulp. Particulieren, kerken én fondsen doneerden samen ruim € 982.597,- aan de drie organisaties, specifiek bestemd voor coronanoodhulp. Van dit bedrag kwam € 442.922,- binnen bij Verre Naasten.

Erfenissen en legaten:

In 2020 kon Verre Naasten € 225.602,- aan baten uit erfenissen en legaten noteren. Tot en met 2020 nam Verre Naasten deze baten niet mee in de begroting. Vanaf 2021 zal Verre Naasten de baten uit erfenissen en legaten opnemen in de begroting, rekening houdend met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaren. Het gemiddelde over de jaren 2016 t/m 2020 bedroeg ruim € 295.510,-.

Bijdrage RSV's:

Deze bijdragen zijn afkomstig van RSV's, waarmee Verre Naasten samenwerkt in de ondersteuning van partners wereldwijd. De RSV's ontvangen quota van hun lidkerken. Hieronder een uitsplitsing van de bijdrage per RSV:

	Werkelijk 2020
Drenthe Mission	€ 279.739
Groningen Mission	€ 153.692
India Mission	€ 239.101
Indonesië Mission	€ 588.580
Kenia Mission	€ 35.014
Oekraïne Zending	€ 50.794
Rijnmond Mission	€ 208.125
Utrecht Mission	€ 392.679
West-Afrika Mission	€ 97.308
Zuid-Afrika Mission	€ 448.090
Zuid-India Mission	€ 11.300
Totaal bijdrage RSV's	€ 2.504.422

(9) Baten uit gezamenlijke acties

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Gezamenlijke acties - Particulieren	€ 4.725	€ -	€ 23.214
Gezamenlijke acties - Kerken	€ 1.010	€ -	€ 27.496
Gezamenlijke acties - Organisaties	€ 11.870	€ -	€ 100
Baten uit gezamenlijke acties	€ 17.605	€ -	€ 50.810

In januari 2020 organiseerde Verre Naasten de werkconferentie 'Kerk-zijn op de rand' samen met Deputaten Ondersteuning, het Diaconaal Steunpunt, Missionair Steunpunt, Praktijkcentrum, Nederlands Gereformeerde Toerusting, Bureau Kerkwerk en het diaconaat van de CGK. De conferentie trok zo'n 200 bezoekers. De bijdragen van de bezoekers en de deelnemende organisaties bedroegen ruim € 17.000,-.

(10) Acties derden

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Prisma EO Metterdaad	€ 10.250	€ 15.000	€ 31.513
Overige acties van derden	€ -	€ -	€ 1.460
Baten uit acties derden	€ 10.250	€ 15.000	€ 32.973

(11) Bijdrage Lume

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Lume - baten opbrengst verkoop webshop	€ 6.302	€ 80.000	€ 150
Lume - memberbijdrage	€ 12.056	€ -	€ 5.363
Lume – giften – Kerken	€ 5.407	€ -	€ 1.640
Lume – giften – Organisaties	€ 200	€ -	€ -
Lume – giften – Particulieren	€ 12.143	€ -	€ -
Bijdrage Lume	€ 36.107	€ 80.000	€ 7.152

Vanwege de coronapandemie konden een aantal evenementen van Lume niet doorgaan. Daardoor waren de inkomsten minder dan begroot. Op de uitgaven is scherp gestuurd, waardoor de uitgaven ook lager waren dan begroot. De verwachting was dat we – twee jaar na de lancering van Lume – in 2020, 36% van de uitgaven als inkomsten konden noteren, uiteindelijk werd dat 21%.

(12) Overige baten en lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Werk voor derden	€ 1.028	€ -	€ 10.293
Lasten lopend boekjaar	€ -11	€ -	€ -1.030
Baten en lasten voorgaand boekjaar	€ -126	€ -	€ -522
Overige baten en lasten	€ 891	€ -	€ 8.741

Werk voor derden:

Verre Naasten heeft vele jaren de donateur- en financiële administratie voor enkele organisaties (o.a. LPB media, Fundament, SSRO) verzorgd. In 2019 is Verre Naasten hiermee gestopt en zijn de werkzaamheden overgedragen. Hierdoor is de totale opbrengst lager dan voorgaande jaren.

(13) Besteed aan doelstellingen

In hoofdstuk 7.8 worden de bestedingen aan doelstellingen gespecificeerd.

(14) Wervingskosten

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de wervingskosten behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(15) Kosten beheer en administratie

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de kosten beheer en administratie behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(16) Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Rente betaald / ontvangen	€ -165	€ 8.500	€ 6.024
Financiële Baten en lasten	€ -165	€ 8.500	€ 6.024

Oikocredit heeft het dividend verlaagd naar 0%. Verder zijn enkele banken ertoe overgegaan om negatieve rente in rekening te brengen over het saldo op de rekeningen.

7.7 Kerncijfers

De wervingskosten en de kosten beheer en administratie zijn lager dan begroot. Vanwege de coronacrisis gingen tal van activiteiten niet door. Ook waren er minder uitgaven voor o.a. evenementen, vergaderingen, reiskosten, werkreizen en communicatiekosten. Alle ratio's vallen ruim binnen de door Verre Naasten gehanteerde interne norm.

De bestedingen aan doelstellingen zijn hoger dan begroot. Hoewel bij een aantal begrote projecten van onze partnerorganisaties vanwege corona niets of minder besteed is, konden we juist vanwege de pandemie bij veel partnerorganisaties noodhulp verstrekken. Ook konden we bijdragen aan enkele niet begrote projecten dankzij Stichting Pharos.

Kostenstructuur Verre Naasten	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Besteed aan doelstelling	€ 4.696.471	€ 4.556.510	€ 4.852.090
Wervingskosten	€ 236.499	€ 284.314	€ 326.488
Kosten beheer en administratie	€ 251.730	€ 351.043	€ 320.501
	€ 5.184.700	€ 5.191.867	€ 5.499.080

Ratio's	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Gemiddelde 2018 - 2020	Interne norm
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten	90,6%	87,8%	88,2%	89,0%	minimaal 85%*
Wervingskosten t.o.v. totale baten	4,4%	5,9%	6,2%		maximaal 7,5%
Kosten beheer en administratie t.o.v. totale lasten	4,9%	6,8%	5,8%		maximaal 7,5%
Aantal fte's Verre Naasten	18,00		18,38		

* gemiddeld minimaal 85% besteed aan doelstelling, gerekend over de laatste drie jaren.

7.8 Specificatie en verdeling van de lasten

	Besteed aan doelstelling		Wervingskosten	Kosten Beheer & Administratie	Totaal		
	Ondersteuning partners wereldwijd	Betrokkenheid achterban			Werkelijk 2020	B2020	W2019
Lasten t.b.v. doelstelling							
Bijdrage aan partnerorganisaties	€ 3.300.891				€ 3.300.891	€ 2.951.917	€ 3.265.045
Lasten organisatie							
Personeelskosten	€ 674.761	€ 333.381	€ 174.830	€ 170.316	€ 1.353.287	€ 1.465.150	€ 1.371.135
Huisvestingskosten	€ 24.611	€ 16.396	€ 6.318	€ 4.992	€ 52.316	€ 51.500	€ 51.989
Kantoor- en algemene kosten	€ 86.608	€ 57.697	€ 22.232	€ 51.818	€ 218.354	€ 353.300	€ 381.537
Communicatiekosten	€ 121.311	€ 80.815	€ 33.120	€ 24.605	€ 259.851	€ 370.000	€ 429.374
Totaallasten	€ 4.208.183	€ 488.289	€ 236.499	€ 251.730	€ 5.184.700	€ 5.191.867	€ 5.499.080

De lasten ten behoeve van de doelstellingen bestaan uit directe- en indirecte doelbestedingen. Directe doelbestedingen zijn bijvoorbeeld bijdragen aan projecten aan (buitenlandse) partnerorganisaties. Een voorbeeld van indirecte doelbestedingen zijn personeelskosten in Nederland van medewerkers die projecten begeleiden en de kwaliteit ervan bewaken. De verdeling en toerekening van deze indirecte kosten zijn o.a. gebaseerd op de hoeveelheid tijd die werknemers van Verre Naasten aan de doelstellingen besteden. Hiervoor hanteert Verre Naasten een vaste verdeelsleutel die eens per vijf jaar wordt herzien bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan.

7.9 Personeelskosten

De personeelskosten over 2020 zijn hieronder uitgewerkt.

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Salarissen en sociale lasten	€ 1.274.085	€ 1.338.250	€ 1.227.619
Pensioenpremie	€ 101.823	€ 100.000	€ 99.186
Reiskosten	€ 21.149	€ 20.000	€ 30.761
Overig	€ -43.770	€ 6.900	€ 13.568
Totaal personeelskosten	€ 1.353.287	€ 1.465.150	€ 1.371.135

De overige personeelskosten bestaan voornamelijk uit loonkosten voor personeel dat via Verre Naasten werd gecontracteerd, maar doorbelast werd aan andere instanties. Verder is in 2020 het saldo van verlof- en overuren aanmerkelijk lager geworden, ter grootte van ruim € 25.000,-.

7.10 Bezoldiging directie en bestuur

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was 2 april 2020. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Verre Naasten de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Verre Naasten vond plaats door het bestuur van Verre Naasten. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 375 punten met een maximaal jaarinkomen van € 112.124,- (1 FTE/12 mnd.).

Het voor de toetsing relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in 2020 voor de heer K. Harink € 90.362,-. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 201.000,- per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De bezoldiging van onze directie was in 2020 als volgt:

Naam	De heer K. Harink
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Parttime percentage	100
Periode	1/1 – 31/12
Bezoldiging (EUR)	2020
Brutoloon/salaris	€ 76.368
Individueel keuzebudget	€ 13.994
Jaarinkomen	€ 90.362
Pensioenlasten werkgeversdeel	€ 9.169
Totaal bezoldiging directie 2020 (incl. werkgeverslasten)	€ 99.531
Bezoldiging (EUR)	2019
Totaal bezoldiging directie	€ 96.146

De bestuursleden ontvingen geen vergoeding in 2020.

7.11 Begroting 2021

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020
Baten			
Baten van particulieren	€ 1.915.000	€ 1.925.637	€ 1.500.000
Baten van bedrijven	€ 20.000	€ -	€ -
Baten van bedrijven zonder winststreven	€ 2.714.351	€ 3.501.962	€ 3.243.290
<i>Som van de geworven baten</i>	€ 4.649.351	€ 5.427.600	€ 4.743.290
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	€ 15.000	€ 6.302	€ 80.000
Overige baten	€ -	€ 891	€ -
Som van de baten	€ 4.664.351	€ 5.434.792	€ 4.823.290
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	€ 3.625.680	€ 4.208.183	€ 3.988.565
Ondersteuning partners	€ 608.520	€ 488.289	€ 567.945
Betrokkenheid achterban	€ 4.234.200	€ 4.696.471	€ 4.556.510
Wervingskosten	€ 296.285	€ 236.499	€ 284.314
Kosten beheer en administratie	€ 291.449	€ 251.730	€ 351.043
Som van de lasten	€ 4.821.934	€ 5.184.700	€ 5.191.867
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -157.583	€ 250.092	€ -368.577
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ -165	€ 8.500
Saldo baten en lasten	€ -157.583	€ 249.927	€ -360.077

7.12 Vaststellen Bestuur

Het bestuur stelt hierbij de jaarrekening 20120 vast.

Datum: 08-04-2021

Datum: 08-04-2021

Handtekening
Voorzitter LSV | Verre Naasten

Penningmeester LSV | Verre Naasten

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum deden zich geen gebeurtenissen voor die we hier moeten vermelden.

Instellingsgegevens:	
Naam instelling:	Stichting Verre Naasten
Adres:	Dokter Spanjaardweg 4A
Postcode + Woonplaats:	8025 BT Zwolle
Telefoon:	(038) 427 04 10
E-mail:	info@verrenaasten.nl
Website:	www.verrenaasten.nl
Bankrekeningnummer:	NL31 INGB 0000 363600
Kamer van Koophandel:	40506306
Fiscaalnummer (RSIN):	004668728



8. OVERIGE GEGEVENS

8.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Stichting Verre Naasten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Verre Naasten te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Verre Naasten op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "fondswervende organisaties" en de Beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Verre Naasten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van richtlijn 650 is vereist .

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in richtlijn 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met richtlijn 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "fondswervende organisaties" en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op onze website en op www.nba.nl kunt u meer informatie vinden over de aard van onze werkzaamheden.

Emmen, 8 april 2021

HD Accountants B.V.



J.H. Keuter
Registeraccountant

VERRE NAASTEN 

— geloof delen wereldwijd —